

虚空藏菩萨经

姚秦罽宾三藏佛陀耶舍译

南無本師釋迦牟尼佛

说 明

本简体注音版《虚空藏菩萨经》，根据《乾隆大藏经》大乘大集部，第 0064 部，姚秦罽宾三藏佛陀耶舍译《虚空藏菩萨经》原藏雕板印刷影印本校正注音。句读及注音仅供参考。特此说明。

仁慧草堂

二〇一八年元月

●起诵仪

xiāngzàn

香赞

lú xiāngzhà ruò fǎ jiè méngxūn zhū fó hǎi huì xī yáowén suí chù jié
炉香乍爇. 法界蒙薰. 诸佛海会悉遥闻. 随处结
xiángyún chéng yì fāng yīn zhū fó xiànquánshēn
祥云. 诚意方殷. 诸佛现全身.

ná mó xiāng yún gài pú sà mó hē sà
南无香云盖菩萨摩诃萨 (合掌三称)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛 (合掌三称)

kāi jīng jì

开经偈

wú shàng shēnshēnwēimiào fǎ bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法 百千万劫难遭遇
wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持 愿解如来真实义

xū kōngzàng pú sà jīng
虚空藏菩萨经

yáo qín jì bīn sānzàng fó tuó yē shè yì
姚秦罽宾三藏佛陀耶舍译

rú shì wǒ wén yī shí fó zhù qié luó dǐ chì shān yī móu ní
如是我闻：一时，佛住佉罗底翅山，依牟尼

xiānsuǒ zhù zhī chù yǔ wú liàng dà bǐ qiū zhòng fù yǔ wú liàng wú biān
仙所住之处，与无量大比丘众；复与无量无边

ā sēng qí héng hé shā shù pú sà mó hē sà jù jiē cóng tā fāng yì fó
阿僧祇恒河沙数菩萨摩诃萨俱，皆从他方异佛

chà lái ěr shí shì zūn yù wèi dà zhòngshuō sì biàn cái sān míng fàn héng
刹来。尔时，世尊欲为大众说四辩才三明梵行

zhù pò è yè zhàng tuó luó ní jīng
住破恶业障陀罗尼经。

ěr shí xī fāngguò bā shí héng hé shā shì jiè yǒu yī fó chà
尔时，西方过八十恒河沙世界，有一佛刹，

míng yī qiè xiāng jí yī qí zhōngzhòngshēng chéng jiù wǔ zhuó bǐ
名一切香集依，其中众生，成就五浊。彼

guó yǒu fó míngshèng huā fū zàng rú lái yīnggòng zhèngbiàn zhī
国有佛，名胜华敷藏如来、应供、正遍知、

míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū
明行足、善逝、世间解、无上士、调御丈夫、

tiān rén shī fó shì zūn bǐ fó jīn zhèng wèi zhū dà zhòng zhuǎn miào
天人师、佛、世尊，彼佛今正为诸大众转妙

fǎ lún bǐ yǒu pú sà mó hē sà míng xū kōngzàng yǐ cóng bǐ fó
法轮。彼有菩萨摩诃萨，名虚空藏，已从彼佛，

wén shēn miào fǎ dé zhū chán dìng shí bǐ pú sà jiàn yú tā fāng wú
闻深妙法，得诸禅定。时，彼菩萨见于他方无

liàng wú biān ā sēng qí shù zhū dà pú sà shēnshēng xū kōng wǎng yì
量无边阿僧祇数诸大菩萨，身升虚空，往诣

dōng fāng yòu fù yáo jiàn dōng fāng shì jiè yǒu dà guāng míng jí biàn
东方；又复遥见东方世界有大光明，即便

wǎng yì shèng huā fū zàng fó suǒ tóu miàn lǐ zú rào bǎi qiān zā
往诣胜华敷藏佛所，头面礼足，绕百千匝，

hú guì hé zhǎng ér bō fó yán shì zūn wǒ jiàn tā fāng wú liàng wú
胡跪合掌，而白佛言：“世尊，我见他方无量无

biān ā sēng qí shù zhū dà pú sà shēnshēng xū kōng wǎng yì dōngfāng
边阿僧祇数诸大菩萨，身升虚空，往诣东方；
yòu fù yáo jiàn dōngfāng shì jiè yǒu dà guāng míng yǐ hé yīn yuán ér yǒu
又复遥见东方世界有大光明，以何因缘而有
sī shì wéi yuàn wèi wǒ jù jiě shuō zhī
斯事？唯愿为我具解说之。”

shí shèng huā fū zàng fó gào xū kōng zàng pú sà yán shàn nán
时，胜华敷藏佛告虚空藏菩萨言：“善男
zǐ dōngfāng qù cǐ guò bā shí héng hé shā shì jiè yǒu yī fó chà
子，东方去此过八十恒河沙世界，有一佛刹，
míng yuē suō pó qí zhōng zhòng shēng chéng jiù wǔ zhuó bǐ guó yǒu
名曰娑婆，其中众生，成就五浊。彼国有
fó míng shì jiā móu ní rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī míng xíng
佛，名释迦牟尼如来、应供、正遍知、明行
zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiáo yù zhàng fū tiān rén
足、善逝、世间解、无上士、调御丈夫、天人
shī fó shì zūn jīn zhě zài yú qié luó dǐ chì shān yī móu ní xiān
师、佛、世尊。今者在于佉罗底翅山，依牟尼仙
suǒ zhù zhī chù wèi lìng fǎ liú bú duàn jué gù wèi lìng sān bǎo cháng zhù
所住之处，为令法流不断绝故；为令三宝常住
shì gù wèi xiáng zhū mó jiàn fǎ chuáng gù wèi bì shēng sǐ kāi bō niè
世故；为降诸魔建法幢故；为闭生死开般涅槃
pán gù wèi zhū pú sà jí yǐ shēng wén zhū lái dà zhòng yù shuō sì
槃故；为诸菩萨及以声闻诸来大众，欲说四
biàn cái sān míng fàn héng zhù pò è yè zhàng tuó luó ní jīng gù yù lìng
辩才三明梵行住破恶业障陀罗尼经故；欲令
shí fāng zhū fó chà tǔ yī qiè pú sà cóng huān xǐ dì nǎi zhì bǔ chù
十方诸佛刹土一切菩萨，从欢喜地乃至补处，
zhù bú gòng fǎ bù suí tā xìn shàn yú fāng biàn jù wú ài biàn
住不共法，不随他信，善于方便，具无碍辩，
rú cǐ dà shì xī yún jí gù shì yǐ bǐ fó fàng sī guāng míng
如此大士，悉云集故；是以彼佛，放斯光明。
qí zhū pú sà jiàn cǐ guāng yǐ chéng xū ér wǎng zhì bǐ è shì wèi
其诸菩萨见此光已，乘虚而往至彼恶世，为
zhū zhòng shēng shuō pò è yè zhàng tuó luó ní bǐ fó guó tǔ yì
诸众生，说破恶业障陀罗尼。彼佛国土，亦
jù wǔ zhuó yǔ cǐ shì jiè děng wú yǒu yì rǔ jīn yīng wǎng suō pó
具五浊，与此世界，等无有异。汝今应往娑婆

shì jiè lǐ bài gòngyǎng tīngshòuzhèng fǎ bìngwèi bǐ guózhū è
世界，礼拜、供养、听受正法，并为彼国诸恶
zhòngshēng shuō pò è yè zhàngtuó luó ní
众生，说破恶业障陀罗尼。”

shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà wén fó yǔ yǐ huān xǐ yǒng
时，虚空藏菩萨摩诃萨闻佛语已，欢喜踊
yuè yǔ bā shí yì pú sà tóng shí fā shēng ér bái fó yán shì zūn
跃，与八十亿菩萨同时发声，而白佛言：“世尊，
wǒ jīn kě yǎng yù jiàn bǐ fó jīn dāng chéng fó wēishén yì suǒ pó shì
我今渴仰欲见彼佛，今当承佛威神，诣娑婆世
jiè shì jiā móu ní fó suǒ lǐ jìn gòngyǎng tīngshòuzhèng fǎ yì
界释迦牟尼佛所，礼覲、供养、听受正法，亦
wèi bǐ guózhū è zhòngshēng shuō pò è yè zhàngtuó luó ní shí
为彼国诸恶众生，说破恶业障陀罗尼。”时，

shèng huā fū zàng fó dá xū kōngzàng pú sà mó hē sà yán shàn zāi
胜华敷藏佛答虚空藏菩萨摩诃萨言：“善哉！

shàn zāi rǔ zì zhī shí shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí yǔ
善哉！汝自知时。”时，虚空藏菩萨摩诃萨即与
bā shí yì pú sà jù dīng lǐ fó zú shēnshēng xū kōng yì suǒ pó
八十亿菩萨俱，顶礼佛足，身升虚空，诣娑婆
shì jiè
世界。

ěr shí xī fāngyǒu rú yì bǎozhūguāngxiàn yǐ wú liàng shì jiā
尔时，西方有如意宝珠光现，以无量释迦
pí léng qié bǎo ér wéi wéirào qí zhūguāngmíng bì yú yī qiè rén tiān
毗楞伽宝而为围绕。其珠光明，蔽于一切人天
bā bù shēngwén pú sà rì yuèxīngchén dì shuǐhuǒfēng jiè suǒ
八部、声闻、菩萨，日月星辰、地水火风界所
yǒuguāngmíng jiē bù fù xiàn shí huì dà zhòng wéi dǔ fó guāng jí
有光明，皆不复现。时会大众，唯睹佛光及
yǐ zhūguāng wú liàng wú biān bù kě sī yì bù kě yánshuō wú fù yú
以珠光无量无边不可思议不可言说，无复余
sè wéijiàn xū kōng ěr shí rú lái guāngxiàngzhàoyào shí huì dà
色，唯见虚空。尔时，如来光相照曜。时会大
zhòng gè bù zì jiàn yì bù jiàn tā yī qiè zhū sè xī miè wú yú
众，各不自见，亦不见他，一切诸色，悉灭无余，
bù yǔ yǎn duì bù dé zì shēn sè xiàng xíngmào jí yú suǒ chù wú bǐ
不与眼对，不得自身色相形貌，及于所触无彼

wú cǐ yì wú zhōngjiān suí suǒ shì fāng jiē xī rú shì yì fù bú jiàn
无此亦无 中间，随所视方皆悉如是。亦复不见
rì yuèxīng xiù dì jiè shuǐ jiè huǒ jiè fēng jiè xī jiē wú yǒu
日月星宿、地界、水界、火界、风界，悉皆无有
yǔ yǎn duì zhě ěr bù wénshēng bí bú xiù xiāng shé bù zhī wèi
与眼对者。耳不闻 声，鼻不嗅 香，舌不知味，
shēn bù jué chù zhū xīn shù fǎ yì wú suǒ yuán yú wǒ wǒ suǒ wú
身不觉触，诸心数法，亦无所缘。于我我所，无
fù qǐ xiàng yì wú liù rù fēn bié zhī xiǎng bù dé zhū dà zhū lái dà
复起相，亦无六入分别之 想。不得诸大诸来大
zhòng wéi jiàn fó guāng jí yǐ zhū guāng qí zhū chún yǐ wú liàng shì jiā
众，唯见佛 光 及以珠 光。其珠纯以无量释迦
pí léng qié bǎo ér wéi wéi rào
毗楞伽宝，而为围绕。

yú qí huì zhōng zhū dà pú sà wèi dēng shí zhù dé shǒu léng yán
于其会 中，诸大菩萨位登十住、得首楞严
sān mèi jí yī shēng bǔ chù zhě jiàn cǐ xiàng yǐ shēn xīn ān wěn bù
三昧及一 生 补处者，见此相已，身心安隐，不
jīng bú bù suǒ yǐ zhě hé yuán jiě fǎ xiàng zì xìng zhēn shí jí yǐ
惊不怖。所以者何？缘解法相自性真实，及以
yú rú dì yī yì kōng gù qí yú pú sà jí shēng wén zhòng tiān lóng
于如第一义空故。其余菩萨及 声 闻 众，天、龙、
yè chā qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó jǐn nà luó mó hóu
夜叉、乾 闥 婆、阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺
luó qié jiū pán tú è guǐ pí shè zhē fù dān nà jiā zhā fù
罗伽、鸠槃荼、饿鬼、毗舍遮、富单那、迦吒富
dān nà rén fēi rén děng jiàn cǐ xiàng yǐ jīng bù mí mèn qí
单那、人、非人等，见此相已，惊怖迷闷，其
xīn rǎo luàn gè bù xiāng jiàn yì wú wèn chù xīn zì sī wéi bù
心扰乱，各不相见，亦无问处，心自思惟：“不
zhī hé yuán yǒu cǐ yì xiàng yì fù bù zhī shì shéi shén lì
知何缘，有此异相？亦复不知是谁神力？”

ěr shí zhòng zhōng yǒu yī pú sà mó hē sà míng yuē fàn dǐng
尔时，众 中 有一菩萨摩诃萨，名曰梵顶，
qí shǒu fó zú cháng guì hé zhǎng ér shuō jì yán
稽首佛足，长 跪合掌，而说偈言：

yī qiè fǎ zì xìng zhòng shēng wú zhī zhě
一切法自性 众 生 无知者

xì zhuó yú sè yīn	liù qíng suǒ yú huò
系 著 于 色 阴	六 情 所 愚 惑
bú jiàn yú yī yīn	tuī xún qiú sè yīn
不 见 于 一 阴	推 寻 求 色 阴
yú fó fǎ shēng yí	jīn huì yǒu cǐ rén
于 佛 法 生 疑	今 会 有 此 人
yuàn shuō jué dìng fǎ	wéi duàn zhū yí wǎng
愿 说 决 定 法	为 断 诸 疑 网
shǐ zhī bǐ cǐ àn	dǎi dé xū kōng rěn
使 知 彼 此 岸	逮 得 虚 空 忍
yǒng jiàn rù sān mèi	shēn xiàng bù kě shuō
勇 健 入 三 昧	身 相 不 可 说
rú yì dà bǎo zhū	cháng zài qí dǐng shàng
如 意 大 宝 珠	常 在 其 顶 上
shì jiā pí léng qié	ér yǐ wéi rào zhī
释 迦 毗 楞 伽	而 以 围 绕 之
cǐ huì zhū dà shì	wéi jiē shí dì zhě
此 会 诸 大 士	位 皆 十 地 者
dé shǒu léng yán dìng	jí yī shēng bǔ chù
得 首 楞 严 定	及 一 生 补 处
sī děng zhū pú sà	xī jiē yáo jiàn zhī
斯 等 诸 菩 萨	悉 皆 遥 见 之
dǔ cǐ ruì xiàng yǐ	bì zhī shèng shì lái
睹 此 瑞 相 已	必 知 胜 士 来
lǐ jìn wú shàng zūn	yīn shuō shēn miào fǎ
礼 覲 无 上 尊	因 说 深 妙 法
ān wèi bù zhòng shēng	guī yī tiān rén shī
安 慰 怖 众 生	归 依 天 人 师
yǒng měng suǒ xíng chù	jiào huà shú zhòng shēng
勇 猛 所 行 处	教 化 熟 众 生

ěr shí shì zūn ér shuō jì yán
尔 时 ， 世 尊 而 说 偈 言：

shàn zāi rú rǔ shuō	dìng zhě suǒ xíng chù
善 哉 如 汝 说	定 者 所 行 处
shēn xiàng bù kě jiàn	xiū huì néng tuī qiú
身 相 不 可 见	修 慧 能 推 求
cǐ shì xū kōng zàng	cháng suǒ xíng zhǐ chù
此 是 虚 空 藏	常 所 行 止 处

wú yī wú xì lùn sān mèi lì shì xiàn
无依无戏论 三昧力示现

zhòngshēngzhuó èr jiàn chángwéisuǒ mí huò
众生著二见 常为所迷惑

yǐ bǐ mí huò gù bù zhī bǐ cǐ àn
以彼迷惑故 不知彼此岸

yù lí yú èr jiàn xiū bù kě shuō xíng
欲离于二见 修不可说行

sù jí dé jiū jìng mǎn zú yú zhū dì
速疾得究竟 满足于诸地

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà mó hē sà chū kě
“复次，善男子，初发心菩萨摩诃萨，初可

shuōxiàng jí pānyuánxiàng xiū liù bō luó mì nǎi zhī zhī yú dì shuǐ
说相及攀缘相修六波罗蜜，乃至知于地、水、

huǒ fēng xū kōng jí shí shēngmiè zhī xiàng rú shí zhī xìng fù
火、风、虚空及识，生灭之相、如实之性；复

zhī zhū fǎ bù kě yánshuō wú yǒu zì xìng wú shēng wú miè wú yǒu
知诸法不可言说，无有自性，无生无灭，无有

pānyuán bú dòng bù yáo kōng wú suǒ yǒu yī qiè zhū fǎ rú shì xiū
攀缘，不动不摇，空无所有。一切诸法如是修

xíng lí duànchángjiàn bù shēng bù wèi yú yī qiè fǎ bù qǐ
行，离断常见，不生怖畏，于一切法，不起

chùxiǎng xīn wú pānyuán kōng wú suǒ yǒu rú shì xiū xíng sù jí
触想，心无攀缘，空无所有。如是修行，速疾

jù zú liù bō luó mì gèng bú fù zhù duànchángjiànzhōng dāng yú
具足六波罗蜜，更不复住断常见中。”当于

rú lái shuō cǐ yǔ shí yī qiè dà zhòng jiàn wén jué zhī rú běn
如来说此语时，一切大众见、闻、觉、知如本

sè xiàng ér yú jìng jiè bù qǔ qí xiàng
色像，而于境界不取其相。

ěr shí shì zūn jí shēnyòushǒu zhǐ yú xī fāng ér zuò cǐ
尔时，世尊即伸右手，指于西方，而作此

yán rú sī guāng ruì shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà yù lái zhī
言：“如斯光瑞，是虚空藏菩萨摩诃萨欲来之

xiàng shì pú sà jù zhū sānmèiyóu rú dà hǎi zhù pú sà jiè rú xū mí
相。是菩萨具诸三昧犹如大海，住菩萨戒如须弥

shān rěn rǔ zhī xīn yóu rú jīn gāng jīng jìn yǒngměngyóu rú jí fēng
山，忍辱之心犹如金刚，精进勇猛犹如疾风，

zhì rú xū kōng huì rú héng shā zhū pú sà zhōng rú dà shèng chuáng
智如虚空，慧如恒沙，诸菩萨中如大胜幢，
xiàng bō niè pán zhī dà dǎo shī shàngēn zhī dì shì pín qióng zhě jí
向般涅槃之大导师，善根之地，是贫穷者吉
xiáng zhī píng rù àn zhě rì shī dào zhě yuè shì bù wèi zhě suǒ guī yī
祥之瓶，入闇者日，失道者月，是怖畏者所归依
chù fán nǎo jiāo rè gān lù zhī shuǐ shàngēn zhě zhàng bō niè pán qiáo
处，烦恼焦热甘露之水，善根者杖，般涅槃桥，
shēng tiān zhě tī dù shēng sǐ chuán yóu kuàng lù shàng fěi bàng è
生天者梯，度生死船，由旷路乘，诽谤恶
kǒu rè nǎo zhě gài xiáng zhū wài dào yóu rú shī zǐ néng jìng zhū jiàn yóu
口热恼者盖，降诸外道犹如师子，能净诸见犹
rú yǔ shuǐ pò fán nǎo yuàn yóu rú pī lì huǐ jiè zhě yào shēng shàn
如雨水，破烦恼怨犹如霹雳，毁戒者药，生善
gēn yá yóu ruò chūn zé zhuāng yán pú sà yóu rú huā mǎn xiǎn shàn è
根芽犹若春泽，庄严菩萨犹如华鬘，显善恶
xíng yóu rú míng jìng wú cán kuì zhě shàng miào yī fú sān kǔ bìng zhě zhī
行犹如明镜，无惭愧者上妙衣服，三苦病者之
dà liáng yī shì rè kě zhě míng yuè zhī zhū pí jí zhě chuáng jù zhū
大良医，是热渴者明月之珠，疲极者床，具诸
sān mèi yóu rú rì zhū qù pú tí lù dà niú zhī chē yóu chán dìng zhě
三昧犹如日珠，趣菩提路大牛之车，游禅定者
qīng liáng huā chí zhù pú tí mǎn bō luó mì guǒ shì shí dì zhōng rú yì
清凉华池，助菩提鬘波罗蜜果，是十地中如意
mó ní shì qiú shǒu lēng yán zhě bō lì zhì duō luó shù fá è jiàn dāo
摩尼，是求首楞严者波利质多罗树，伐恶见刀，
duàn fán nǎo xí yóu rú jīn gāng xiáng fú zhū mó shēng zhū gōng dé zhì huì
断烦恼习犹如金刚，降伏诸魔生诸功德智慧
bǎo zàng yī yú yī qiè zhū fó gōng dé shì zhū yuán jué suǒ yī kū zhái
宝藏，依于一切诸佛功德，是诸缘觉所依窟宅，
shì shēng wén yǎn shēng tiān zhě míng xíng xié dào zhě zhèng zhí zhī lù shì
是声闻眼生天者明，行邪道者正直之路，是
chù shēng guī è guǐ zhī hù shì dì yù jiù yī qiè zhòng shēng wú
畜生归，饿鬼之怙，是地狱救，一切众生无
shàng fú tián sān shì zhū fó dì yī fǔ chén néng hù fǎ chéng yǐ
上福田，三世诸佛第一辅臣；能护法城，已
jù zhuāng yán shí bā bú gòng zhū fó bì zàng mǎn zú chéng jiù fó zhī
具庄严十八不共诸佛秘藏，满足成就佛之

zhì huì yī qiè rén tiān suǒ yīng gòng yǎng wéi chú rú lái yú wú jí zhě
智慧，一切人天所应供养，唯除如来余无及者。

rǔ děng dà zhòng jiē yīng shēn xīn gōng jìng fèng yíng xū kōng zàng pú sà
汝等大众，皆应深心恭敬奉迎虚空藏菩萨

mó hē sà suí lì suǒ néng yīng yǐ miào bǎo chuáng fān sǎn gài
摩诃萨，随力所能，应以妙宝、幢幡、伞盖、

huā xiāng yīng luò mò xiāng tú xiāng yī fú wò jù gē bài
华香、瓔珞、末香、涂香、衣服、卧具、歌呗

zàn tàn píng zhì dào lù zhǒng zhǒng zhuāng yán zūn zhòng gòng yǎng
赞叹、平治道路、种种庄严，尊重供养。

rǔ děng dà zhòng jiē yì yīng chéng rú shì gōng dé qì
汝等大众，皆亦应成如是功德器。”

ěr shí dà zhòng yǒu cóng zuò qǐ xiàng xū kōng zàng pú sà suǒ
尔时，大众有从座起，向虚空藏菩萨所

xiàn ruì fāng yǒng yuè huān xǐ yán mào yí yuè duān mù zhuān zhù
现瑞方，踊跃欢喜，颜貌怡悦，端目专注，

jù gòng fèng yíng yú pú sà mó hē sà jí dà shēng wén tiān zhǔ lóng
俱共奉迎。余菩萨摩诃萨及大声闻，天主、龙

zhǔ yè chā zhǔ qián tà pó zhǔ ā xiū luó zhǔ jiā lóu luó zhǔ
主、夜叉主、乾闥婆主、阿修罗主、迦楼罗主、

jīn nà luó zhǔ mó hóu luó qié zhǔ wǔ tōng xiān rén zhǔ gè zuò shì niàn
紧那罗主、摩睺罗伽主、五通仙人主各作是念：

wǒ děng dāng bàn hé děng zuì shàng zuì miào gòng jù ér yǐ gòng yǎng
“我等当办何等最上最妙供具，而以供养

bǐ dà shì yé
彼大士耶？”

ěr shí xū kōng zàng pú sà mó hē sà jí yǐ shén lì biàn suō pó
尔时，虚空藏菩萨摩诃萨即以神力变娑婆

shì jiè chú zhòng huì è jí zhū qiū shān wǎ lì jīng jí kēng kǎn
世界，除众秽恶，及诸丘山、瓦砾荆棘、坑坎

duī fù kuàng yě xiǎn ài fēng chén yún wù jiē xī chéng jì qī bǎo
埳阜、旷野险隘、风尘云雾皆悉澄霁；七宝

wéi dì píng tǎn rú zhǎng wú liàng zhòng bǎo yǐ wéi lín shù zhī yè
为地，平坦如掌；无量众宝，以为林树；枝叶

huā guǒ jiē yǐ bǎo chéng míng huā ruǎn cǎo yì fù rú shì xiāng
花果，皆以宝成；名花软草，亦复如是。香

qì fēn liè pǔ xūn shì jiè suō pó jiè zhōng yī qiè zhòng shēng wú
气芬烈，普熏世界。娑婆界中，一切众生无

zhū kǔ huàn mánglóng yīn yǎ lóngcánbǎi jí yī shí chú yù qí
诸苦患，盲聋、喑哑、癰残百疾一时除愈；其
yuàn è zhě xiánshēng cí xīn dì yù è guǐ zhū chǔtòngshēng jiē
怨恶者，咸生慈心；地狱饿鬼诸楚痛声，皆
xī xiū xī yǐn shí yī fú zhuāngyán zhī jù zì rán fēng zú
悉休息；饮食、衣服、庄严之具，自然丰足。

qí zhū zhòngshēng miào sè duānzhèng zhī jié jù zú wēi dé dì yī
其诸众生，妙色端正，肢节具足，威德第一，
chú zhū jié shǐ xīn dé jì jìng yú zhū shàngēn shēnshēng xīn yào
除诸结使，心得寂静，于诸善根，深生欣乐，

yǐ qīngjìng xìn ān zhù sānbǎo yī qiè dà zhòngliǎngshǒu jiē yǒu rú yì
以清净信安住三宝。一切大众两手皆有如意

mó ní yú qí zhū nèi chū dà guāngmíng biànzhào shì jiè bìng zòu tiān
摩尼，于其珠内出大光明，遍照世界，并奏天

yuè yù zhǒngzhǒngbǎo zá sè bǎo yī yòu yù zhǒngzhǒngmiào zhuāng
乐，雨种种宝杂色宝衣，又雨种种妙庄

yán jù bǎomán bǎo gài zhǒngzhǒngbǎo qì zhǒngzhǒngtiān yī
严具，宝鬘、宝盖、种种宝器、种种天衣、

jīn suǒ yīng luò zhēnzhū yīng luò qīng hóng chì bái zá sè lián huā yǔ
金锁璎珞、真珠璎珞，青红赤白杂色莲华，雨

chénshuǐ xiāng niú tóu zhān tán biàn mǎn shì jiè qí lù liǎng biān yǒu
沉水香、牛头栴檀，遍满世界。其路两边有

qī bǎo tái rú dì shì diàn yòu qí tái zhōng cǎi nǚ yíng mǎn yán
七宝台，如帝释殿。又其台中，婁女盈满，颜

mào duān yán yóu rú mó hòu zuò tiān jī yuè chū wǔ yīn shēng yòu yú fó
貌端严犹如魔后，作天伎乐出五音声。又于佛

shàng yǒu tiān qī bǎo dà fàn wáng gài xuán chǔ xū kōng gòng yǎng rú lái
上有天七宝，大梵王盖悬处虚空，供养如来。

qí gài zhōu yuán bǎi qiān yú shé nà fù yǐ bǎo wǎng luó fù qí shàng
其盖周圆百千踰阇那，复以宝网罗覆其上，

zhēnzhū ěr dài chuí shì sì miàn gài zhōng yǎn chū zhǒngzhǒng yuè yīn qīng
真珠毵带垂饰四面。盖中演出种种乐音，清

miào hé yǎ chāo jué rén tiān yī qiè dà dì cǎo mù cóng lín huā
妙和雅，超绝人天。一切大地草木、丛林、华

guǒ zhī yè jiē chū miào shēng xuān chàng dà shèng liù bō luó mì zhū
果、枝叶，皆出妙声，宣畅大乘六波罗蜜诸

dì xíng fǎ wén qí shēng zhě yú wú shàng dào jiē bù tuì zhuǎn
地行法，闻其声者，于无上道，皆不退转，

yì yǒu dǎi dé wú shēng rěn zhě
亦有逮得无生忍者。

ěr shí dà zhòng jiàn xū kōng zàng pú sà mó hē sà shén biàn qí
尔时，大众见虚空藏菩萨摩诃萨，神变奇
tè xīn shēng huān xǐ tàn wèi céng yǒu gè zuò shì niàn cǐ pú
特，心生欢喜，叹未曾有，各作是念：“此菩
sà mó hē sà jì xiàn rú sī dà shén tōng lì bù jiǔ bì lái zhì cǐ shì
萨摩诃萨，既现如斯大神通力，不久必来至此世
jiè wǒ děng jīn zhě dāng shè hé zuò yǐ gòng dài zhī
界，我等今者当设何座以供待之？”

dāng yú zhòng huì zuò cǐ niàn shí jí yú fó qián yǒu bǎo lián huā
当于众会作此念时，即于佛前有宝莲华
cóng dì yǒng chū bái yín wéi jīng huáng jīn wéi yè jīn gāng wéi tái
从地涌出，白银为茎，黄金为叶，金刚为台，
liú lí wéi shí mǎ nǎo wéi xū fàn sè bǎo zhū yǐ wéi xū běn bō lí
琉璃为实，码瑙为须，梵色宝珠以为须本，玻瓈
wéi rǔ qí huā zòng guǎng bǎi yú shé nà yǒu bā shí yì zhū bǎo lián huā
为蕊。其华纵广百踰阇那，有八十亿诸宝莲华，
zhōu zā wéi rào ěr shí xū kōng zàng pú sà hū rán zài bǐ bǎo lián huā
周匝围绕。尔时，虚空藏菩萨忽然在彼宝莲华
shàng jié jiā fū zuò yòu jiàn dǐng shàng rú yì bǎo zhū yǐ wú liàng shì
上，结跏趺坐。又见顶上如意宝珠，以无量释
jiā pí léng qié bǎo ér wéi wéi rào qí bā shí yì pú sà gè gè zuò yú
迦毗楞伽宝而为围绕。其八十亿菩萨，各各坐余
bǎo lián huā shàng
宝莲华上。

ěr shí mí lè pú sà mó hē sà jí biàn shuō jì wèn yào wáng
尔时，弥勒菩萨摩诃萨即便说偈，问药王
pú sà mó hē sà yán
菩萨摩诃萨言：

wǒ zì cóng xī lái jiàn zhū pú sà zhòng
我自从昔来见诸菩萨众
yǒu lái jìn shì zūn xiān wéi rào gōng jìng
有来覲世尊先围绕恭敬
tóu miàn jiē zú lǐ rán hòu tuì jiù zuò
头面接足礼然后退就坐
yún hé cǐ dà shì xiàn sī shén tōng lì
云何此大士现斯神通力

bù xiū pú sà yí ér zuò bǎo lián huā
不修菩萨仪而坐宝莲华

ěr shí yàowáng pú sà mó hē sà yǐ jì dá yuē
尔时，药王菩萨摩诃萨以偈答曰：

cǐ dà zhì huì shì shànzhùshēnmiào fǎ
此大智慧士善住深妙法

bù yī wàngxiǎng xīn ér lái jiàn shì zūn
不依妄想心而来见世尊

ěr shí mí lì pú sà mó hē sà fù yǐ jì wèn
尔时，弥勒菩萨摩诃萨复以偈问：

ruò bú jiànzhòngshēng jí yǐ zhū fǎ xiàng
若不见众生及以诸法相

qí xīn cháng ān zhù zhū fǎ zhēn shí jì
其心常安住诸法真实际

yún hé ér shì xiàn zì zài shéntōng lì
云何而示现自在神通力

wéi yuàn wèi yǎn shuō chú wǒ cǐ yí huò
唯愿为演说除我此疑惑

ěr shí yàowáng pú sà mó hē sà fù yǐ jì dá
尔时，药王菩萨摩诃萨复以偈答：

jīn cǐ dà shì fū yǒngjiàn rù fāngbiàn
今此大士夫勇健入方便

wèi shú zhòngshēng gù xiàn cǐ shéntōng lì
为熟众生故现此神通力

ruò bú zhù shí jì yú huò zhū fán fū
若不住实际愚惑诸凡夫

míng zhì kāi sú dì wèi rù zhēn dì gù
明智开俗谛为入真谛故

ěr shí shì zūn gào yàowáng pú sà mó hē sà shàn zāi shàn
尔时，世尊告药王菩萨摩诃萨：“善哉！善

哉！善男子，如汝所说。一切凡夫众生，不能

sī liáng yī xū tuó huán jiě tuō xíng chù yī qiè zhòngshēng dé xū tuó huán
思量一须陀洹解脱行处；一切众生得须陀洹，

bù néng sī liáng yī sī tuó hán jiě tuō xíng chù yī qiè zhòngshēng dé sī
不能思量一斯陀含解脱行处；一切众生得斯

tuó hán bù néng sī liáng yī ā nà hán jiě tuō xíng chù yī qiè zhòng
陀含，不能思量一阿那含解脱行处；一切众

shēng dé ā nà hán bù néng sī liáng yī ā luó hàn jiě tuō xíng chù yī
生得阿那含，不能思量一阿罗汉解脱行处；一
qiè zhòng shēng dé ā luó hàn bù néng sī liáng yī pì zhī fó jiě tuō xíng
切众生得阿罗汉，不能思量一辟支佛解脱行
chù yī qiè zhòng shēng chéng pì zhī fó bù néng sī liáng yī yǔ bō rě
处；一切众生成辟支佛，不能思量一与般若
bō luó mì xiāng yìng pú sà mó hē sà fāng biàn xíng chù chéng shú zhòng shēng
波罗蜜相应菩萨摩诃萨方便行处成熟众生；
yī qiè zhòng shēng dé bō rě bō luó mì xiāng yìng pú sà mó hē sà fāng
一切众生得般若波罗蜜相应菩萨摩诃萨方
biàn xíng chù chéng shú zhòng shēng bù néng cè liáng nǎi zhì dé wú shēng fǎ
便行处成熟众生，不能测量乃至得无生法
rěn pú sà mó hē sà jǔ zú xià zú fāng biàn xíng chù jí jiě dì yī yì dì
忍菩萨摩诃萨举足下足方便行处及解第一义谛
chéng shú zhòng shēng yī qiè zhòng shēng dé wú shēng fǎ rěn pú sà mó
成熟众生；一切众生得无生法忍菩萨摩
hē sà fāng biàn xíng chù jí jiě dì yī yì dì chéng shú zhòng shēng bù
诃萨方便行处及解第一义谛成熟众生，不
néng cè liáng dé sì biàn cái pú sà mó hē sà jǔ zú xià zú fāng biàn xíng
能测量得四辩才菩萨摩诃萨举足下足方便行
chù jí jiě dì yī yì dì chéng shú zhòng shēng yī qiè zhòng shēng dé sì
处及解第一义谛成熟众生；一切众生得四
biàn cái pú sà mó hē sà fāng biàn xíng chù jí jiě dì yī yì dì chéng shú
辩才菩萨摩诃萨方便行处及解第一义谛成熟
zhòng shēng bù néng cè liáng zhù bō ruò bō luó mì jiū jìng shǒu léng yán sān
众生，不能测量住般若波罗蜜究竟首楞严三
mèi pú sà mó hē sà jǔ zú xià zú fāng biàn xíng chù jí jiě dì yī yì dì
昧菩萨摩诃萨举足下足方便行处及解第一义谛
chéng shú zhòng shēng
成熟众生。

shàn nán zǐ shì xū kōng zàng pú sà mó hē sà yǐ wú liàng
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，已无量
jié dé wú shēng rěn jù wú ài biàn jiū jìng mǎn zú shǒu léng yán dìng
劫得无生忍，具无碍辩，究竟满足首楞严定，
zhù zuì shàng dì jué dìng jiān gù zhōng wú qīng dòng shàn zhī zhòng shēng
住最上地，决定坚固终无倾动，善知众生
shēn xīn suǒ xíng yìng dǔ shén biàn zhuāng yán zhī shì yòu fù yìng jiàn xū
深心所行，应睹神变庄严之事。又复应见虚

kōngzàng pú sà mó hē sà yù lái ruì xiàng yòuyǒujiàn xū kōngzàng pú
空 藏 菩 萨 摩 诃 萨 欲 来 瑞 相， 又 有 见 虚 空 藏 菩
sà mó hē sà dé lí yù dì zhù dì rù dì gù shì rù wú biānkōngchù
萨 摩 诃 萨 得 离 欲 地 住 地 入 地 故， 示 入 无 边 空 处
sānmèi yú xī fāng mò ér lái xiàn cǐ shí zhū zhòngshēng bù wèihuòluàn
三 昧， 于 西 方 没 而 来 现 此， 时 诸 众 生 怖 畏 惑 乱，
rù yú sù dì xiàn dà zhuāngyán wèi yù chéngshú zhū zhòngshēng gù
入 于 俗 谛 现 大 庄 严， 为 欲 成 熟 诸 众 生 故。

yòu shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà ruò
“ 又， 善 男 子， 是 虚 空 藏 菩 萨 摩 诃 萨， 若
xiàn dì yī yì dì wú shēngzhuāngyán zhūtiān jí rén nǎi zhì bā dì pú
现 第 一 义 谛 无 生 庄 严， 诸 天 及 人 乃 至 八 地 菩
sà jiē dāng mí mēn wú néngjiàn qí jìng jiè xíngxiàng shàn rù rú shì
萨， 皆 当 迷 闷， 无 能 见 其 境 界 行 相， 善 入 如 是
shēnmiào gōng dé shànnán zǐ xū kōngzàng pú sà mó hē sà qiǎo
深 妙 功 德。 善 男 子， 虚 空 藏 菩 萨 摩 诃 萨， 巧
fāngbiàn huì shēn rù yī qiè zhū fó fǎ hǎi lí zhū yí huò bù yī tā gù
方 便 慧 深 入 一 切 诸 佛 法 海， 离 诸 疑 惑 不 依 他 故，
zhì huì shànqiǎo yú zhū pú sà mó hē sà zhōng zuì shàngchuángwáng
智 慧 善 巧， 于 诸 菩 萨 摩 诃 萨 中 最 上 幢 王。

shànnán zǐ xū kōngzàng pú sà shì yī qiè zhòngshēngshēng
“ 善 男 子， 虚 空 藏 菩 萨 是 一 切 众 生 生
tiān bō niè pán dà míngdǎozhǔ néngduàn yī qiè fán nǎo xīn huàn shàn
天 般 涅 槃 大 明 导 主， 能 断 一 切 烦 恼 心 患， 善
zhì shēn dú jí sì dà bìng ruò yǒuzhòngshēng qǐ è xié jiàn lún huí mí
治 身 毒 及 四 大 病。 若 有 众 生 起 恶 邪 见， 轮 回 迷
mòshēng sǐ kuàng yě wú shàn fāngbiàn bù zhī shēngtiān bō niè pán lù
没 生 死 旷 野， 无 善 方 便 不 知 生 天 般 涅 槃 路。

ruò yǒuzhòngshēngchēng xū kōngzàng pú sà mó hē sà míng zhì xīn guī
若 有 众 生 称 虚 空 藏 菩 萨 摩 诃 萨 名， 至 心 归
mìng shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng gōngjìng lǐ bài shí
命， 烧 坚 黑 沉 水 及 多 伽 罗 香， 恭 敬 礼 拜， 时
xū kōngzàng pú sà guān cǐ zhòngshēng xīn xīn shàngēn ruò jiàn zhòng
虚 空 藏 菩 萨， 观 此 众 生， 心 心 善 根， 若 见 众
shēngzhū jiàn fán nǎo zhī suǒ huòluàn ruò jiàn guò qù shàngēnzhǒng zǐ xīn
生 诸 见 烦 恼 之 所 惑 乱， 若 见 过 去 善 根 种 子 心
suǒ xíng yè yú fó fǎ sēng bù shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn chán
所 行 业， 于 佛 法 僧 布 施、 持 戒、 忍 辱、 精 进、 禅

dìng zhì huì jí yú gōng dé suí suǒ kān néng shí xū kōng zàng pú sà
定、智慧，及余功德随所堪能。时虚空藏菩萨
mó hē sà guān bǐ zhòng shēng suí suǒ yīng jiàn yú qí mèng zhōng xiàn
摩诃萨，观彼众生随所应见，于其梦中现
zhǒng zhǒng xíng jí yǐ fāng biàn ér wèi shuō fǎ
种种形，即以方便而为说法。

shàn nán zǐ ruò yǒu zhòng shēng yīng yú wú jué jiàn xū kōng zàng
“善男子，若有众生应于寤觉见虚空藏
pú sà mó hē sà jí yú mù qián jiàn zhǒng zhǒng xíng jí yǐ fāng biàn
菩萨摩诃萨，即于目前见种种形，即以方便
kāi zhèng zhí dào pò zhū zhòng shēng è yè xié jiàn è yuàn è
开正直道，破诸众生恶业、邪见、恶愿、恶
guī è chù è qǔ rú shì jì zhuó xī lìng jiě tuō shēn kǒu
归、恶处、恶取，如是计著悉令解脱，身、口、
yì yè wú zhū xié qū qù zhèng zhí dào zhèng yè zhèng jiàn zhèng
意业无诸邪曲，趣正直道、正业、正见、正
yuàn zhèng guī zhèng chù zhèng qǔ cháng huò qīn jìn zhū shàn zhī
愿、正归、正处、正取，常获亲近诸善知
shí sù jí shě lí chòu jié fán nǎo yǒng miǎn sān tú bā nán zhī kǔ
识，速疾舍离臭结烦恼，永免三塗八难之苦，
cháng xíng shàn yè dé zì zài lì nǎi zhì jiàn jiàn rù shēn fǎ rěn ruò zhū
常行善业得自在力，乃至渐渐入深法忍。若诸
zhòng shēng zhǒng zhǒng shēn bìng jí xīn kuáng luàn lóng máng yīn yǎ
众生种种身病，及心狂乱、聋盲暗哑、
shǒu zú jū luán zhū gēn bú jù chēng xū kōng zàng pú sà mó hē sà
手足拘挛、诸根不具，称虚空藏菩萨摩诃萨
míng zhì xīn guī mìng shāo jiān hēi chén shuǐ jí duō qié luó xiāng gōng
名，至心归命，烧坚黑沉水及多伽罗香，恭
jìng lǐ bài huò cóng qǐ yào huò yuàn chú yù shí xū kōng zàng pú
敬礼拜，或从乞药，或愿除愈。时，虚空藏菩
sà mó hē sà jí suí qí yuàn huò xiàn fàn tiān xiàng huò xiàn shì tí
萨摩诃萨，即随其愿，或现梵天像，或现释提
huán yīn xiàng huò xiàn pí shā mén xiàng huò xiàn sì tiān wáng xiàng huò
桓因像，或现毗沙门像，或现四天王像，或
xiàn yàn mó tiān xiàng huò xiàn dōu shuài tuó tiān xiàng huò xiàn zì zài tiān
现焰摩天像，或现兜率陀天像，或现自在天
xiàng huò xiàn dà zì zài tiān xiàng huò xiàn pó luó mén xiàng huò xiàn chà
像，或现大自在天像，或现婆罗门像，或现刹

lì xiàng huòxiànzhǎngzhěxiàng huòxiàn jū shì xiàng huòxiàn dà chén
利像，或现长者像，或现居士像，或现大臣
guānshǔxiàng huòxiàntóngnántóng nǚ xiàng huòxiàn fù mǔ qīn shǔxiàng
官属像，或现童男童女像，或现父母亲属像，
huòxiàn zhí jīn gāngxiàng huòxiàntiān lóng yè chā qián tà pó
或现执金刚像，或现天、龙、夜叉、乾闥婆、
ā xiū luó jiā lóu luó jīn nà luó mó hóu luó qié rén fēi rén
阿修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、非人
xiàng xiàn rú shì děngzhǒngzhǒngzhūxiàng zài yú mèngzhě jí wù zhě
像，现如是等种种诸像，在于梦者及寤者
qián wèishuōbìngxiàng bìngwèi fēn bié zhūyào duì zhì bìngzhuàng rú
前，为说病相，并为分别诸药对治：‘病状如
cǐ yīng fú cǐ yào ruò rú shì bìng yí fú bǐ yào zhūzhòngshēng
此，应服此药。若如是病，宜服彼药。’诸众生
děng jì wénshuō yǐ gè suí suǒyìng ér hé zhūyào ruò zì wú
等，既闻说已，各随所应，而合诸药。若自无
zhě pú sà xī yǔ shì zhūzhòngshēng huòyǒu yī fú èr fú
者，菩萨悉与。是诸众生，或有一服、二服、
sān fú zhòngbìng jiē yù huòyǒudànjiàn suǒxiàn zhī shēn bìng jí chú
三服，众病皆愈；或有但见所现之身，病即除
zhě
者。

rú shì shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jù
“如是，善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨具
dà cí bēi ruòyǒuzhòngshēng pínqióngkùn kǔ yù qiú dà fù yù duō
大慈悲，若有众生，贫穷困苦欲求大富；欲多
sòng xí yù yàoduōwén yù qiú jiě tuō yù qiú lí yù yù qiú chán
诵习；欲乐多闻；欲求解脱；欲求离欲；欲求禅
dìng yù qiú míngchēng yù dé dì yī yù qiú shànqiǎo yù dé zì
定；欲求名称；欲得第一；欲求善巧；欲得自
zài yù dé duānzhèng yù qiú hǎo sè yù dé miào shēng yù qiú
在；欲得端正；欲求好色；欲得妙声；欲求
hǎoxiāng yù dé shàngwèi yù qiú hǎochù yù dé yǐn shí yù qiú
好香；欲得上味；欲求好触；欲得饮食；欲求
yǒngjiàn yù dé zhǒngxìnggāo guì yù yuànshēngnán yù yuànqiú nǚ
勇健；欲得种姓高贵；欲愿生男；欲愿求女；
yù dé juànshǔ yù qiú fú dé yù dé chéng jiù liù bō luó mì yù
欲得眷属；欲求福德；欲得成就六波罗蜜；欲

dé qiǎoyán yù qiú fù hù yī qiè zhòngshēng yù dé miǎntuō yī qiè
得巧言；欲求覆护一切众 生；欲得免脱一切
láo yù yù duàn yī qiè zhū è lǜ yí yǒu shī xīn zhě yuàn jiàn lì zhī
牢狱；欲断一切诸恶律仪，有施心者愿建立之，
nǎi zhì zhì huì yì fù rú shì yù dé chángshòu yù yuàn duō cái dé
乃至智慧亦复如是；欲得长 寿；欲愿多财，得
yǐ néng yòng yù lìng qiǎnzhě néng xíng bù shī qí huǐ jìn zhě lìng jiān chí
已能用；欲令慳者能行布施，其毁禁者令坚持
jiè ruò chēn huì zhě lìng xiū rěn rǔ qí xiè dài zhě shǐ zhù jīng jìn sǎn
戒，若嗔恚者令修忍辱，其懈怠者使住精进，散
luàn xīn zhě jiào xiū chán dìng qí yú chī zhě lìng xiū zhì huì bú dìng shèng
乱心者教修禅 定，其愚痴者令修智慧，不定 乘
zhě quàn xué shēng wén zhuó wǒ zhòngshēng jiào yuán jué shèng ruò yǒu
者劝学声 闻，著我众 生教缘觉 乘。若有
zhòngshēng lí dà cí bēi zì xī jǐ shēn shě zhū zhòngshēng yuàn
众 生，离大慈悲，自惜己身，舍诸众 生，愿
lí cǐ xīn shēng dà cí bēi bú zì hù shēn shè qǔ zhòngshēng fā ā
离此心 生大慈悲，不自护身摄取众 生，发阿
nòuduō luó sān miǎo sān pú tí xīn shàn nán zǐ shí xū kōng zàng pú
耨多罗三藐三菩提心。善男子，时，虚空 藏菩
sà mó hē sà zhī bǐ xīn yǐ jí xiàn fāng biàn lìng cǐ zhòngshēng shě lí
萨摩诃萨知彼心已，即现方便，令此众 生舍离
xiān xīn qǐ dà cí bēi bú hù jǐ shēn bù shě zhòngshēng fā pú
先心，起大慈悲，不护己身，不舍众 生，发菩
tí xīn zhù sì fàn hàng ruò yǒu zhòngshēng yào dà cí bēi yù qiú
提心，住四梵行。若有众 生，乐大慈悲，欲求
jiù jì yī qiè zhòngshēng yù yuàn ān zhù ā nòuduō luó sān miǎo sān pú
救济一切众 生，欲愿安住阿耨多罗三藐三菩
tí yú ā liàn ruò chù ruò zài lín zhōng ruò yú lù dì shāo jiān
提，于阿练若处，若在林 中，若于露地，烧坚
hēi chén shuǐ duō qié luó xiāng hé zhǎng gōng jìng xiàng yú shí fāng wǔ
黑沉水多伽罗香，合掌 恭敬，向于十方，五
tǐ tóu dì zhì xīn guī mìng xū kōng zàng pú sà mó hē sà ér biàn shuō
体投地，至心归命虚空 藏菩萨摩诃萨，而便说
cǐ tuó luó ní zhòu
此陀罗尼咒：

ā mì lì shè ā mì lì shè jiā lóu ní jiā zhē là zhē là
阿蜜栗舍.阿蜜栗舍。迦楼尼迦。遮罗.遮罗。

pí (bó lǚ qiē xià tóng) zhē là shān zhē là jiā lóu ní jiā là
毗 (薄履切下同) 遮罗. 珊 (素干切) 遮罗。迦楼尼迦. 罗
mǔ là mǔ mǔ lóu pí jiā tuó lǚ
母罗母。母楼 (力斗切下同)。鞞 (步兒切下皆同) 迦陀履。
mó mù qié fú lóu shé pó nài jiā lóu ní jiā zhēn
摩目佉 (去佐切)。浮楼阁婆 (步可切) 奈迦楼尼迦. 真
duō mó ní fù là xié jiā lóu ní jiā sà duǒ shè mí
多摩尼. 富罗邪迦楼尼迦. 萨埵 (都果切下同) 舍迷 (莫
tā bō yè ā rě tuó lí bó qián
隶切) 他跋夜。阿若 (而夜切) 陀梨. 踰 (怖得切下同) 铃
(巨耽切下皆同) 踰铃. 罗底 (都履切下同)。毗鞞迦铃. 台
lì zhì pí pí jiā qián jiā lóu ní jiā fǒu lí
(徒履切) 栗致毗鞞迦铃。迦楼尼迦。否 (方久切) 梨
yè dòu mó mó ā shē sà duǒ bō lǚ bō jiā
夜斗磨磨 (武佐切)。阿奢 (始迦切)。萨埵跋履。波迦
yè ā shū jiā qié dǐ suō pó hē
夜. 阿输迦 (居佐切) 伽 (巨左切) 底。娑婆呵

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà huòxiàntiān
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，或现天
xiàng huò shì rén xiàng huòzhāng lù xiàng huòwéiniǎoxiàng huò bú
像，或示人像，或獐鹿像，或为鸟像，或不
xiànxíng suí bǐ suǒ yìng yǐ zhū fāngbiàn ér wèishuō fǎ huà dù
现形，随彼所应，以诸方便，而为说法，化度
wú liàng nà yóu tā bǎi qiānzhòngshēng lìng zhù shēngwénshèng pì zhī
无量那由他百千众生，令住声闻乘、辟支
fó shèng jí zhù dà shèng yòu yú shǎo shí jiàn lì zhòngshēng zhù yú dà
佛乘及住大乘；又于少时建立众生，住于大
shèng dé ā pí bá zhì nǎi zhì lìng dé zhūshēnsānmèi jí tuó luó ní
乘得阿鞞跋致，乃至令得诸深三昧及陀罗尼，
mǎn zú shí dì zhě shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà
满足十地者。善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，
jù dà cí bēi ruò rén sī liáng nǎi kě néng zhī xū kōngbiān jì wú néng
具大慈悲。若人思量乃可能知虚空边际，无能
cè liáng xū kōngzàng pú sà mó hē sà zhì huì fāngbiàn dà cí dà bēi jí
测量虚空藏菩萨摩诃萨智慧方便、大慈大悲及
sānmèi lì chéngshú zhòngshēng zhī biān jì zhě shànnán zǐ shì xū kōng
三昧力成熟众生之边际者。善男子，是虚空

zàng pú sà mó hē sà chéng jiù rú shì bù kě sī yì gōng dé zhì huì
藏菩萨摩诃萨，成就如是不可思议功德智慧。
shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng xīn wú chǎn qū yì bú huàn wěi qí
善男子，若有众生心无谄曲，亦不幻伪，其
xīn chún zhì shùn rù zhèng liú suǒ jiàn zhēn shí bù jī bǐ quē bú
心纯至，顺入正流，所见真实，不讥彼阙，不
zì jīn gāo bù bēi tā rén lí zhū jí dù bú zì xiǎn yì jiǎo huò
自矜高，不卑他人，离诸嫉妒，不自显异，矫惑
zhòng rén xīn běn jù zú shànnán zǐ shì xū kōng zàng pú sà mó hē
众人，心本具足。善男子，是虚空藏菩萨摩诃
sà lián mǐn cǐ děng zhū zhòngshēng gù yǐ fāng biàn zhì yǒng měng jīng jìn
萨，怜愍此等诸众生故，以方便智勇猛精进
xiū shàn fāng biàn chú miè cǐ děng zhū zhòngshēng zuì lìng fā ā nòu duō
修善方便，除灭此等诸众生罪，令发阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí xīn yī qiè shàngēn jiē xī huí xiàng wú shàng pú
罗三藐三菩提心，一切善根皆悉回向无上菩
tí dé bú tuì zhuǎn huò dà shì lì jí jīng jìn lì wèi yù mǎn zú
提，得不退转，获大势力及精进力，为欲满足
liù bō luó mì gù cháng qín xiū xí dà cí dà bēi nǎi zhì jiū jìng dé
六波罗蜜故，常勤修习大慈大悲，乃至究竟得
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí shànnán zǐ shì xū kōng zàng pú sà
阿耨多罗三藐三菩提。善男子，是虚空藏菩萨
mó hē sà chéng jiù rú shì bù kě sī yì gōng dé yǒng měng chéng jiù
摩诃萨，成就如是不可思议功德，勇猛成就
yī qiè zhòngshēng
一切众生。”

ěr shí mí lì pú sà mó hē sà jí cóng zuò qǐ dǐng lǐ fó zú
尔时，弥勒菩萨摩诃萨即从座起，顶礼佛足，
ér bái fó yán shì zūn xū kōng zàng pú sà mó hē sà yǐ hé yīn
而白佛言：“世尊，虚空藏菩萨摩诃萨，以何因
yuán dú qí dǐng shàng yǒu cǐ shū miào rú yì bǎo zhū yǐ wú liàng shì
缘，独其顶上有此殊妙如意宝珠，以无量释
jiā pí léng qié bǎo ér wéi wéi rào guāng míng xiǎn yào bì yú zhòng sè
迦毗楞伽宝而为围绕，光明显曜蔽于众色，
bù yǔ zhū yú pú sà mó hē sà děng
不与诸余菩萨摩诃萨等？”

ěr shí shì zūn gào mí lì pú sà mó hē sà yán shì xū kōng
尔时，世尊告弥勒菩萨摩诃萨言：“是虚空

zàng pú sà mó hē sà jù dà cí bēi néng bá zhòngshēngwēi è xiǎn
藏菩萨摩诃萨，具大慈悲，能拔众 生 危厄险
nàn ruò yǒuzhòngshēng fàngēnběn zuì yīngduò è qù yī qiè shàn
难。若有众 生，犯根本罪，应堕恶趣，一切善
gēn jiē yǐ shāorán xū kōngzàng pú sà mó hē sà shì dà wú míng xié
根，皆已烧然。虚空 藏菩萨摩诃萨是大无明邪
jiàn hēi àn qīng jìng lǎng rì shì miègēnběn zuì zhě zhī dà liáng shī néng
见黑暗清净朗日，是灭根本罪者之大良师，能
bá yí jiàn pò shàn fǎ qì néng lìng wán quán shàn nán zǐ ruò yǒuzhòng
拔疑箭，破善法器能令完 全。善男子，若有众
shēng fàn bō luó yí duàn shàngēn zāi qù xiàng dì yù wú suǒ guī yī
生 犯波罗夷，断 善根栽，趣 向 地 狱，无所归依，
zhì zhě suǒ qì xī néng jì bá kāi shì zhēn lù néng xǐ zhòngshēngchòu
智者所弃，悉 能 济拔开示真路，能洗众 生 臭
è fán nǎo lìng lí è qù shì shēng rén tiān jiě tuō zhě tī ruò yǒu
恶烦恼，令离恶趣，是 升 人天解脱者梯。若有
zhòngshēng tān yú huò luàn néng lìng jué wù chēn huì hài xīn jí yǐ chí
众 生，贪愚惑乱 能令觉悟，嗔 恚害心及以痴
àn bàng wú yīn guǒ fàng yì bú xìn bú wèi wèi lái tān qiú wú yàn
暗，谤 无因果，放逸不信不畏未来，贪求无厌，
jí huái jí dù jù shí è yè rì yè zēngzhǎng rú cǐ zhòngshēng
极怀嫉妒，具十恶业日夜增 长；如此众 生，
shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà néng chú rú shàngzhū zhòng zuì yè
是虚空 藏菩萨摩诃萨，能除如上诸重罪业，
ān chǔ rén tiān jiě tuō zhī chù yóu rú dà chē shàn nán zǐ shì xū kōng
安处人天解脱之处犹如大车。善男子，是虚空
zàng pú sà mó hē sà shì zhū tiān shì rén suǒ yīng zūn zhòng fèng yíng
藏菩萨摩诃萨，是诸天世人所应尊 重、奉迎、
gòng yǎng
供 养。”

ěr shí mí lì pú sà mó hē sà bó fó yán shì zūn yún hé
尔时，弥勒菩萨摩诃萨白佛言：“世尊，云何
míng wéi fàngēnběn zuì bō luó yí yé ruò yǒuzhòngshēng fàn sī zuì zhě
名为犯根本罪波罗夷耶？若有众 生 犯斯罪者，
shàngēn shāorán duò yú è qù lí ān wěn chù yǒng shī yī qiè tiān
善根烧然，堕于恶趣，离安隐处，永失一切天
rén zhī lè shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà néng lìng cǐ děng zhū è
人之乐。是虚空 藏菩萨摩诃萨，能令此等诸恶

zhòngshēng huán dé jù zú rén tiān fú lè
众 生， 还 得 具 足 人 天 福 乐。”

ěr shí shì zūngào mí lè pú sà mó hē sà shànnán zǐ
尔 时， 世 尊 告 弥 勒 菩 萨 摩 诃 萨：“ 善 男 子，
ruò guàndǐngchà lì wáng yǒu zì zài lì fàn wǔ gēnběn zuì xiān suǒ xiū
若 灌 顶 刹 利 王 有 自 在 力， 犯 五 根 本 罪， 先 所 修
xí jiē xī shāorán shī ān wēnchù yuǎn rén tiān lè duò yú è
习， 皆 悉 烧 然， 失 安 隐 处， 远 人 天 乐， 堕 于 恶
qù hé děng míng wéi wǔ gēnběn zuì shànnán zǐ suǒ wèi guàndǐngchà
趣。 何 等 名 为 五 根 本 罪？ 善 男 子， 所 谓 灌 顶 刹

lì wáng lǐng guó tǔ yǒu zì zài lì qǔ dōu pó wù jí sì fāng sēng wù
利 王 领 国 土 有 自 在 力， 取 兜 婆 物 及 四 方 僧 物，
huò jiāo rén qǔ shì zé míng fàn chū gēnběn zuì fù cì shànnán zǐ
或 教 人 取， 是 则 名 犯 初 根 本 罪。 复 次， 善 男 子，
guàndǐngchà lì wáng lǐng guó tǔ yǒu zì zài lì huǐ bàng zhèng fǎ shě
灌 顶 刹 利 王 领 国 土 有 自 在 力， 毁 谤 正 法， 舍
shēng wén shèng pì zhī fó shèng shě wú shàng shèng yòu zhì tā rén
声 闻 乘、 辟 支 佛 乘， 舍 无 上 乘， 又 制 他 人
bú lìng xiū xué shì míng dì èr fàn gēnběn zuì fù cì shànnán zǐ
不 令 修 学， 是 名 第 二 犯 根 本 罪。 复 次， 善 男 子，
guàndǐngchà lì wáng lǐng guó tǔ yǒu zì zài lì ruò fù yǒu rén yǐ rú lái
灌 顶 刹 利 王 领 国 土 有 自 在 力， 若 复 有 人 以 如 来

gù fì chú xū fā shēn pī fǎ fú chí jiè huǐ jiè yǒu jiè wú jiè
故， 剃 除 须 发， 身 被 法 服， 持 戒 毁 戒， 有 戒 无 戒，
tuō qí jiā shā bī lìng huán sú huò jiā zhàng chuí huò fù xì fù
脱 其 袈 裟， 逼 令 还 俗， 或 加 杖 捶， 或 复 系 缚，
huò jié shǒu zú nǎi zhì duàn mìng zì zuò shǐ tā zào rú cǐ è shì
或 截 手 足， 乃 至 断 命， 自 作 使 他 造 如 此 恶， 是
míng dì sān fàn gēnběn zuì fù cì shànnán zǐ guàndǐngchà lì wáng
名 第 三 犯 根 本 罪。 复 次， 善 男 子， 灌 顶 刹 利 王

lǐng guó tǔ yǒu zì zài lì zuò wǔ nì zuì hé děng wéi wǔ yī zhě
领 国 土 有 自 在 力， 作 五 逆 罪。 何 等 为 五？ 一 者，
shā mǔ èr zhě hài fù sān zhě shā ā luó hàn sì zhě pò
杀 母； 二 者， 害 父； 三 者， 杀 阿 罗 汉； 四 者， 破
hé hé sēng wǔ zhě chū fó shēn xuè rú shì wǔ wú jiàn zuì ruò fàn yī
和 合 僧； 五 者， 出 佛 身 血。 如 是 五 无 间 罪 若 犯 一
zhě shì zé míng wéi fàn gēnběn zuì shì míng dì sì fàn gēnběn zuì
者， 是 则 名 为 犯 根 本 罪， 是 名 第 四 犯 根 本 罪。

fù cì shànnán zǐ guàndǐngchà lì wánglǐngguó tǔ yǒu zì zài lì
复次，善男子，灌顶刹利王领国土有自在力，
bàng wú yīn guǒ bú wèi wèi lái zào shí è yè dào yì jiāo tā rén lìng xíng
谤无因果不畏未来，造十恶业道，亦教他人令行
shí è shì míng dì wǔ fàngēnběn zuì shànnán zǐ shì míngguàndǐng
十恶，是名第五犯根本罪。善男子，是名灌顶
chà lì wǔ gēnběn zuì ruò fàn yī zhě cǐ zé míngwéi fàn bō luó yí
刹利五根本罪，若犯一者，此则名为犯波罗夷，
xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāorán lí ān wēnchù shī
先所修习一切善根，皆悉烧然，离安隐处，失
rén tiān lè duò yú è qù shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó
人天乐，堕于恶趣。善男子，是虚空藏菩萨摩
hē sà wèi cǐ rén gù qǐ dà cí bēi xiànshēngbiān dì suí suǒ yìng
诃萨为此人故，起大慈悲，现生边地，随所应
jiàn xiàn zhǒng zhǒng xíng huò shā mén xiàng pó luó mén xiàng chà lì
见现种种形，或沙门像、婆罗门像，刹利、
zhǎngzhě jū shì děngxiàng ér wèi qí shuō yī qiè zhǒng zhì shènshēn dà
长者、居士等像，而为其说一切种智甚深大
shèngwèicéngyǒu fǎ zhū tuó luó ní jí rěn rǔ dì yǐ rú shì děng
乘未曾有法、诸陀罗尼及忍辱地，以如是等
zhǒngzhǒngmiào fǎ ér yǐn dǎo zhī guàndǐngchà lì jì wén fǎ yǐ xīn
种种妙法而引导之。灌顶刹利既闻法已，心
shēngcán kuì jí huái bù jù xiàngshuō fǎ zhě fā lù chàn huǐ xiān
生惭愧，极怀怖惧，向说法者发露忏悔，先
suǒ fàn zuì shì bú gèngzuò ān zhù bù shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn
所犯罪誓不更作，安住布施、持戒、忍辱、精进、
chándìng zhì huì qín xiū cí bēi shēngréntiān lè bō niè pán lè
禅定、智慧，勤修慈悲，生人天乐、般涅槃乐。

fù cì shànnán zǐ dà chén yì yǒu wǔ gēnběn zuì fàn bō
“复次，善男子，大臣亦有五根本罪犯波
luó yí ruò yǒu fàn zhě xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāorán
罗夷，若有犯者，先所修习一切善根，皆悉烧然，
duò yú è qù lí ān wēnchù yǒng shī yī qiè tiānrén zhī lè hé děng
堕于恶趣，离安隐处，永失一切天人之乐。何等
wéi wǔ wèi bǐ dà chéntōng lǐ guó tǔ yī yǐ wáng lì qǔ dōu pó wù
为五？谓彼大臣统理国土依倚王力，取兜婆物
jí sì fāngsēng wù huò jiāo rén qǔ shì zé míng fàn chūgēnběn zuì
及四方僧物，或教人取，是则名犯初根本罪。

fù cì shànnán zǐ ruò bǐ dà chéntǒng lǐ guó tǔ yī yǐ wáng lì
复次，善男子，若彼大臣 统领国土依倚 王力，

pò huàicūn yì chéngguōguó tǔ huòjiāorén pò shì míng dì èr fàngēn
破坏村邑 城郭国土，或教人破，是名第二犯根

běn zuì fù cì shànnán zǐ ruò bǐ dà chéntǒng lǐ guó tǔ yī yǐ
本罪。复次，善男子，若彼大臣 统领国土依倚

wáng lì huǐbàngzhèng fǎ shěshēngwénshèng pì zhī fó shèng
王力，毁谤正法，舍声闻乘、辟支佛乘，

shě wú shàngshèng yì zhì tā rén bú lìng xiū xué shì míng dì sān fàngēn
舍无上 乘，亦制他人不令修学，是名第三犯根

běn zuì fù cì shànnán zǐ ruò bǐ dà chéntǒng lǐ guó tǔ yī yǐ
本罪。复次，善男子，若彼大臣 统领国土依倚

wáng lì ruò jiànyǒurén yǐ rú lái gù tì chú xū fā shēn pī fǎ
王力，若见有人以如来故，剃除须发，身被法

fú chí jiè huǐ jiè yǒu jiè wú jiè tuō qí jiā shā bī lìng huán sú
服，持戒毁戒，有戒无戒，脱其袈裟，逼令还俗，

huò jiā zhàngchuí huò fù xì fù huò jié shǒu zú nǎi zhì duàn mìng
或加杖捶，或复系缚，或截手足，乃至断命，

zì zuò shǐ tā zào rú cǐ è shì míng dì sì fàngēnběn zuì fù cì
自作使他造如此恶，是名第四犯根本罪。复次，

shànnán zǐ ruò bǐ dà chéntǒng lǐ guó tǔ yī yǐ wáng lì zuò wǔ nì
善男子，若彼大臣 统领国土依倚 王力，作五逆

zuì hé děng wéi wǔ yī zhě shā mǔ èr zhě hài fù sān zhě
罪，何等为五？一者，杀母；二者，害父；三者，

shā ā luó hàn sì zhě pò hé hé sēng wǔ zhě chū fó shēn xuè
杀阿罗汉；四者，破和合僧；五者，出佛身血。

rú shì wǔ wú jiàn zuì ruò fàn yī zhě shì zé míng wéi fàngēnběn zuì shì
如是五无间罪若犯一者，是则名为犯根本罪，是

míng dì wǔ fàngēnběn zuì shànnán zǐ shì míng dà chén wǔ gēnběn zuì
名第五犯根本罪。善男子，是名大臣五根本罪，

ruò fàn yī zhě cǐ zé míng wéi fàn bō luó yí xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàn
若犯一者，此则名为犯波罗夷，先所修习一切善

gēn jiē xī shāorán lí ān wēnchù shī rén tiān lè duò yú è qù
根，皆悉烧然，离安隐处，失人天乐，堕于恶趣。

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà wèi cǐ rén gù qǐ dà
善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨为此人故，起大

cí bēi xiànshēngbiān dì suí suǒ yìng jiàn xiàn zhǒng zhǒng xíng shā mén
慈悲，现生边地，随所应见现种种形，沙门

xiàng pó luó ménxiàng chà lì zhǎngzhě jū shì děngxiàng ér
像、婆罗门像，刹利、长者、居士等像，而
wèi qí shuō yī qiè zhǒng zhì shēnshēn dà shèng wèi céng yǒu fǎ zhū tuó
为其说一切种智甚深大乘未曾有法、诸陀
luó ní jí rěn rǔ dì yǐ rú shì děngzhǒngzhǒngmiào fǎ ér yǐn dǎo zhī
罗尼及忍辱地，以如是等种种妙法而引导之。
bǐ shí dà chén jì wén fǎ yǐ xīn shēngcán kuì jí huái bù jù xiàng
彼时大臣既闻法已，心生惭愧，极怀怖惧，向
shuō fǎ zhě fā lù chàn huǐ xiānsuǒ fàn zuì shì bú gèngzuò ān zhù bù
说法者发露忏悔，先所犯罪誓不更作，安住布
shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn chándìng zhì huì qín xiū cí bēi
施、持戒、忍辱、精进、禅定、智慧，勤修慈悲，
shēngréntiān lè bō niè pán lè
生人天乐、般涅槃乐。

fù cì shànnán zǐ shēngwén yì yǒu wǔ gēnběn zuì fàn bō
“复次，善男子，声闻亦有五根本罪犯波
luó yí ruò yǒu fàn zhě xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāorán
罗夷，若有犯者，先所修习一切善根，皆悉烧然，
duò yú è qù lí ān wēnchù shī rén tiān lè hé děng wéi wǔ wèi
堕于恶趣，离安隐处，失人天乐。何等为五？谓
shāshēng tōu dào yín yì wàng yǔ chū fó shēnxuè shànnán
杀生、偷盗、淫佚、妄语、出佛身血。善男
zǐ shì míngshēngwén wǔ gēnběn zuì ruò fàn yī zhě cǐ zé míngwéi
子，是名声闻五根本罪。若犯一者，此则名为
fàn bō luó yí xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāorán lí ān
犯波罗夷，先所修习一切善根，皆悉烧然，离安
wēnchù shī rén tiān lè duò yú è qù shànnán zǐ shì xū kōng
隐处，失人天乐，堕于恶趣。善男子，是虚空
zàng pú sà mó hē sà wèi cǐ rén gù qǐ dà cí bēi xiànshēngbiān dì
藏菩萨摩诃萨为此人故，起大慈悲，现生边地，
suí suǒ yìngjiàn xiànzhǒngzhǒngxíng huò shā ménxiàng pó luó ménxiàng
随所应见现种种形，或沙门像、婆罗门像，
chà lì zhǎngzhě jū shì děngxiàng ér wèi qí shuō yī qiè zhǒng zhì
刹利、长者、居士等像，而为其说一切种智
shēnshēn dà shèng wèi céng yǒu fǎ zhū tuó luó ní jí rěn rǔ dì yǐ rú
甚深大乘未曾有法、诸陀罗尼及忍辱地，以如
shì děngzhǒngzhǒngmiào fǎ ér yǐn dǎo zhī shí bǐ shēngwén jì wén fǎ
是等种种妙法而引导之。时彼声闻既闻法

yǐ xīn shēngcán kuì jí huáikǒng bù xiàngshuō fǎ zhě fā lù chàn
已，心生惭愧，极怀恐怖，向说法者发露忏
huǐ xiānsuǒ fàn zuì shì bú gèngzuò ān zhù bù shī chí jiè rěn rǔ
悔，先所犯罪誓不更作，安住布施、持戒、忍辱、
jīng jìn chándìng zhì huì qín xiū cí bēi shēngréntiān lè bō
精进、禅定、智慧，勤修慈悲，生人天乐、般
niè pán lè
涅槃乐。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà qù xiàng dà shèng
“复次，善男子，初发心菩萨趣向大乘，
yǒu bā gēnběn zuì fàn bō luó yí xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī
有八根本罪犯波罗夷，先所修习一切善根，皆悉
shāorán duò yú è qù lí ān wǎnchù shī réntiān lè yì shī dà
烧然，堕于恶趣，离安隐处，失人天乐，亦失大
shèngjìng jiè zhī lè jiǔ zài shēng sǐ lí shàn zhī shí hé děngwéi bā
乘境界之乐，久在生死离善知识。何等为八？
wèi bǐ pú sà sù yè yīn yuán shēng wǔ zhuó shì yǒu yú shàngēn jìn shàn
谓彼菩萨宿业因缘，生五浊世，有余善根近善
zhī shí guī qù shènsēn dà shèng zhī fǎ fā wú shàng xīn zhì huì wēi
知识，归趣甚深大乘之法，发无上心，智慧微
qiǎn shì chū fā xīn pú sà yòucóng tā wénshènsēnkōng fǎ dú sòng
浅。是初发心菩萨，又从他闻甚深空法读诵
shòu chí fù yú shǎo zhì yú chī rén qián dú sòng jiě shuō yú rén wén yǐ
受持，复于少智愚痴人前读诵解说，余人闻已，
jīng yí bù wèi yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn shēng tuì mò
惊疑怖畏，于阿耨多罗三藐三菩提，心生退没，
yào shēng wén shèng shì míng chū fā xīn pú sà fàn yú dì yī gēnběn
乐声闻乘，是名初发心菩萨犯于第一根本
zhòng zuì xiānsuǒ xiū xí yī qiè shàngēn jiē xī shāorán duò yú è
重罪，先所修习一切善根，皆悉烧然，堕于恶
qù lí ān wǎnchù shī réntiān lè jí yǐ dà shèngjìng jiè zhī lè
趣，离安隐处，失人天乐及以大乘境界之乐，
huài pú tí xīn shì gù pú sà yī yīngxiān zhī zhòngshēngshàngēn jí liǎo
坏菩提心。是故菩萨，宜应先知众生善根及了
bǐ xīn suí qí suǒkān cì dì shuō fǎ rú rù dà hǎi jiàn jiàn zhì
彼心，随其所堪，次第说法，如入大海，渐渐至
shēn shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà suí qí suǒyìng
深。善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，随其所应，

yǐ zhǒngzhǒngxíngxiànshēng qí tǔ ér wèishuō fǎ lìngshēngcán kuì
以种 种形现生其土，而为说法，令生惭愧，
yú suǒ fàn zuì fā lù chàn huǐ bú duò è qù zēng jìn shàngēn
于所犯罪，发露忏悔，不堕恶趣，增进善根，
zhǎngyǎng ā nòuduōluó sānmàosān pú tí xīn shànnán zǐ yòuyǒuchū
长养阿耨多罗三藐三菩提心。善男子，又有初
fā xīn pú sà fàngēnběn zuì wèiduò è qù wén xū kōngzàng pú sà mó
发心菩萨犯根本罪畏堕恶趣，闻虚空藏菩萨摩
hē sà míng zhì xīn yuànjiàn yù fā lù chàn huǐ suǒ fàn zuì gù yú
诃萨名，至心愿见，欲发露忏悔所犯罪故，于
chū yè hòu fēn shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng zhì xīn hé
初夜后分，烧坚黑沉水及多伽罗香，至心合
zhǎng chēng xū kōngzàng pú sà mó hē sà míng shànnán zǐ shí xū
掌，称虚空藏菩萨摩诃萨名。善男子，时虚
kōngzàng pú sà mó hē sà suí qí suǒyìng xiànzhǒngzhǒngxíng huò
空藏菩萨摩诃萨，随其所应，现种种形，或
xiàn zì shēn huòshēngwénshēn huòchà lì shēn pó luó ménshēn
现自身，或声闻身，或刹利身、婆罗门身，
nǎi zhì tóngnántóng nǚ děngshēn zài bǐ fàn zuì chū fā xīn pú sà qián
乃至童男童女等身，在彼犯罪初发心菩萨前，
jiào lìng fā lù chàn huǐ chú zuì yǐ shànqiǎofāngbiàn kāi shì shènsēn
教令发露，忏悔除罪，以善巧方便，开示甚深
wú shàngzhèngzhēn dà shèng zhī xíngsānmèizǒng chí rěn rǔ zhī dì shě zhū
无上正真大乘之行三昧总持忍辱之地，舍诸
è qù dé bú tuì zhuǎn ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn jīng qín
恶趣，得不退转阿耨多罗三藐三菩提心，精勤
xiū xíng liù bō luó mì dé lì jiān gù yóu rú jīn gāng nǎi zhì zì dé ā
修行六波罗蜜，得力坚固犹如金刚，乃至自得阿
nòuduōluó sānmiǎosān pú tí yòushànnán zǐ xū kōngzàng pú sà mó
耨多罗三藐三菩提。又善男子，虚空藏菩萨摩
hē sà ruò bú xiànshēn zài qí rénqiánjiào fā lù zhě shì chū fā xīn pú
诃萨，若不现身在其人前教发露者，是初发心菩
sà yīng yú hòu yè hé zhǎng zhì xīn ér xiàngdōngfāng shāojiān
萨，应于后夜，合掌至心，而向东方，烧坚
hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng qǐng míngxīngyán míngxīng míngxīng
黑沉水及多伽罗香，请明星言：‘明星！明星！
chéng dà cí bēi rǔ jīn chūchūzhàoyán fú tí dà bēi hù wǒ kě
成大慈悲！汝今初出照阎浮提，大悲护我，可

wèi wǒ bái xū kōngzàng pú sà mó hē sà yuàn yú mèngzhōng shì wǒ
为我白虚空藏菩萨摩诃萨，愿于梦中，示我
fāngbiàn fā lù chàn huǐ fàngēnběn zuì lìng dé dà shèngfāngbiàn zhì
方便，发露忏悔犯根本罪，令得大乘方便智
yǎn shànnán zǐ bǐ chū fā xīn pú sà jí yú mèngzhōng míngxiàng
眼。’善男子，彼初发心菩萨，即于梦中明相
chū shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà suí qí suǒ yīng ér wèi xiànrēn
出时，虚空藏菩萨摩诃萨随其所应，而为现身，
yǐ zhū fāngbiàn lìng bǐ chū fā xīn pú sà fā lù chàn huǐ xiānsuǒ fàn zuì
以诸方便，令彼初发心菩萨发露忏悔先所犯罪，
shì fāngbiàn zhì lìng bǐ pú sà shēnhuái jīng bù yú ā nòuduō luó sān
示方便智，令彼菩萨深怀惊怖，于阿耨多罗三
miǎosān pú tí xīn dé bú wàng sān mèijiān zhù dà shèng jí dé mǎn zú
藐三菩提心，得不忘三昧坚住大乘，疾得满足
liù bō luó mì bù jiǔ chéng jiù yī qiè zhǒng zhì
六波罗蜜，不久成就一切种智。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà yǔ yú rén yán rǔ
“复次，善男子，初发心菩萨语余人言：‘汝
jīn bù néng yào yú dà shèng yì bù néng xíng liù bō luó mì zhōng bù
今不能乐于大乘，亦不能行六波罗蜜，终不
néng dé ā nòuduō luó sān miǎosān pú tí bù rú zǎo fā shēng wén pì
能得阿耨多罗三藐三菩提，不如早发声闻、辟
zhī fó xīn sù jìn shēng sǐ rù bō niè pán yú rú shàng shuō shì
支佛心，速尽生死入般涅槃。’余如上说，是
míng chū fā xīn pú sà fàn yú dì èr gēnběnzòng zuì
名初发心菩萨犯于第二根本重罪。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà yǔ yú rén yán rǔ
“复次，善男子，初发心菩萨语余人言：‘汝
jīn hé yòng shòu xué bō luó tí mù chā lǜ yí dāng sù fā ā nòuduō luó
今何用受学波罗提木叉律仪，当速发阿耨多罗
sān miǎosān pú tí xīn shòu chí dú sòng dà shèng jīng diǎn xiānsuǒ zào zuò
三藐三菩提心，受持读诵大乘经典，先所造作
shēn kǒu yì yè zhū bú shàn xíng dāng dé qīng jìng bú shòu wèi lái
身、口、意业诸不善行，当得清净，不受未来
zhū è guǒ bào yú rú shàng shuō shì míng chū fā xīn pú sà fàn yú
诸恶果报。’余如上说，是名初发心菩萨犯于
dì sāngēnběnzòng zuì
第三根本重罪。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà yǔ yú rén yán rǔ
“复次，善男子，初发心菩萨语余人言：‘汝
jīn bù yīng tīng shòu dú sòng shēng wén jīng diǎn rǔ dāng fù bì shēng wén
今不应听受读诵声闻经典，汝当覆蔽声闻
jīng diǎn shēng wén fǎ zhōng wú dà guǒ bào bù néng duàn chú jié shǐ fán
经典，声闻法中无大果报，不能断除结使烦
nǎo rǔ dāng tīng shòu dú sòng qīng jìng dà shèng shēn shēn jīng diǎn yòu néng
恼。汝当听受读诵清净大乘甚深经典，又能
xiāo chú zhū bú shàn yè jí dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí zuò
消除诸不善业，疾得阿耨多罗三藐三菩提。’作
cǐ shuō yǐ yǒu xìn shòu zhě èr rén jù míng fàn gēn běn zuì yú rú shàng
此说已有信受者，二人俱名犯根本罪。余如上
shuō shì míng chū fā xīn pú sà fàn yú dì sì gēn běn zhòng zuì
说，是名初发心菩萨犯于第四根本重罪。

fù cì shànnán zǐ chū fā xīn pú sà qī wàng liǎng shé
“复次，善男子，初发心菩萨欺妄两舌，
xī qiú míng chēng lì yǎng gōng jìng zàn dà shèng jīng wèi tā jiě shuō ér
希求名称利养恭敬，赞大乘经为他解说，而
yǔ rén yán wǒ shì shàn jiě mó hé yǎn zhě wèi tān lì gù jiàn tā
语人言：‘我是善解摩诃衍者。’为贪利故，见他
jiě shuō dà shèng jīng diǎn dé gòng yǎng zhě zēng huǐ qīng jí ér zì gòng
解说大乘经典得供养者，憎毁轻疾而自贡
gāo xū kuáng wàng yǔ dé guò rén fǎ zuò cǐ xíng zhě lí ān wěn chù fàn
高，虚逛妄语得过人法。作此行者离安隐处犯
bō luó yí yú dà shèng zhōng wéi fàn zuì zhòng gēn běn zuì yě shànnán
波罗夷，于大乘中为犯最重根本罪也。善男
zǐ pì rú yǒu rén yù qù bǎo zhōu chéng chuán rù hǎi ér yú zhōng lù
子，譬如有人欲趣宝洲乘船入海，而于中路
zì huài qí chuán mò nì ér sǐ bú zì jì mìng qǐ néng dé bǎo rú
自坏其船，没溺而死不自济命，岂能得宝？如
chū fā xīn pú sà yì fù rú shì chéng zhèng xìn chuán rù yú dà shèng
初发心菩萨亦复如是，乘正信船，入于大乘
shēng guǎng fǎ hǎi shǐ dé rù hǎi zì huài xìn chuán shī zhì huì mìng
深广法海，始得入海，自坏信船，失智慧命。
rú shì yú chī chū fā xīn pú sà yǐ jí dù gù xū kuáng wàng yǔ dé guò
如是愚痴初发心菩萨，以嫉妒故虚逛妄语得过
rén fǎ ér fàn dà shèng zhòng gēn běn zuì yú rú shàng shuō shì míng
人法，而犯大乘重根本罪。余如上说，是名

chū fā xīn pú sà fàn yú dì wǔ gēnběnzòng zuì

初发心菩萨犯于第五根本 重 罪。

fù cì shànnán zǐ wèi lái shì zhōng chū fā xīn pú sà
“复次，善男子，未来世 中，初发心菩萨

yù zài jiā chū jiā chū fā xīn pú sà yán xiū duō luó zhōngshēnshēnkōng
语在家出家初发心菩萨言：‘修多罗 中 甚 深 空

yì jí yǐ sānmèizhū tuó luó ní rěn rǔ zhī dì zhōngzhōngzhuāngyán
义，及以三昧诸陀罗尼忍辱之地 种 种 庄 严，

shì dà míng zhì zhū pú sà děngsuǒ kě guānxíng shòu chí dú sòng dà shèng
是大明智诸菩萨等所可观行，受持读诵大 乘

jīng diǎn yòu néng wèi tā fēn bié yǎnshuō wǒ zì jiě liǎo yǐ cí bēi
经典，又能为他分别演说。我自解了，以慈悲

gù wèi rǔ děngshuō rǔ děng yì dāng suí suǒshuōxíng yú shēnmiào
故，为汝等 说。汝等亦当随所说行，于深 妙

fǎ ér dé zhī jiàn bǐ chū fā xīn pú sà bú zuò shì yán wǒ dú sòng
法而得知见。’彼初发心菩萨不作是言 ‘我读诵

sī wéi cóng tā wén jiě ér yán zì dé jiē shì tān qiú lì yǎng yīn yuán
思惟从他闻解’而言自得，皆是贪求利 养 因 缘

ér zì xuànmài wéi fù sān shì zhū fó pú sà jí zhòngxiánshèng fàn yú
而自炫卖，违负三世诸佛菩萨及 众 贤 圣，犯于

dà shèng zuì shēnzhòng zuì shī rén tiān lù shàng bù néng dé shēngwén
大 乘 最 深 重 罪，失人天路，尚 不 能 得 声 闻、

pì zhī fó shèng hé yóujiàn jìn dào yú dà shèng shànnán zǐ pì rú
辟支佛 乘，何由渐进到于大 乘？善男子，譬如

yǒu rén jiāng dǎo zhòng rén yóu xíng kuàng yě jīng guò cóng lín jí dà
有人，将导 众 人游行旷野，经过丛林，极大

jī kě jiàn bǐ lín zhōng yǒu zhū měiguǒ ér qì shě zhī qǔ yú dú guǒ shí
饥渴，见彼林 中 有诸美果而弃舍之，取于毒果食

yǐ mìng zhōng shànnán zǐ bǐ rén yóu shàng bù néng zì jì kuàng fù
已命 终。善男子，彼人犹 尚 不 能 自 济，况 复

jiānnéng dù yú yú rén bǐ chū fā xīn pú sà yì fù rú shì rénshēn
兼能度于余人？彼初发心菩萨亦复如是，人身

nán dé jīn yǐ dé zhī yù shàn zhī shí fā dà shèng xīn ér tān lì yǎng
难得今已得之，遇善知识发大 乘 心，而贪利 养

qīng zì xuànmài fànzhònggēnběnzòng zuì wéi fù sān shì zhū fó pú sà
轻自炫卖，犯 重 根本罪，违负三世诸佛菩萨，

wéi zhū xiánshèng zhī suǒ qì shě duò yú è qù shì gù pó luó mén
为诸贤 圣 之所弃舍，堕于恶趣。是故婆罗门、

chà lì pí shè shǒu tuó luó bù yīng qīn jìn cǐ è pú sà ruò qīn
刹利、毗舍、首陀罗，不应亲近此恶菩萨，若亲
jìn zhě yì jiē dé zuì yú rú shàngshuō shì míngchū fā xīn pú sà fàn
近者亦皆得罪。余如上说，是名初发心菩萨犯
yú dì liù gēnběnzòng zuì
于第六根本重罪。

fù cì shànnán zǐ wèi lái è shì chū fā xīn pú sà zào
“复次，善男子，未来恶世，初发心菩萨造
zuò zhū zá zhān tuó luó xíng wèi chà lì zhān tuó luó pó luó mén zhān tuó
作诸杂旃陀罗行，谓刹利旃陀罗、婆罗门旃陀
luó dà chén zhān tuó luó dà jiāng jūn zhān tuó luó pí shè zhān tuó luó
罗、大臣旃陀罗、大将军旃陀罗、毗舍旃陀罗、
shǒu tuó luó zhān tuó luó hé děng míng wéi zhān tuó luó yì bǐ wèi zào
首陀罗旃陀罗。何等名为旃陀罗义？彼谓造
zuò zhū è xīn yè cǐ è bǐ qiū zì yán zhì huì zì shì cái bǎo xíng yú
作诸恶心业，此恶比丘自言智慧，自恃财宝行于
bù shī fàng yì jiāo màn chēn xián zēng jí yú shàn bǐ qiū gòng xiāng
布施，放逸憍慢，瞋嫌憎嫉余善比丘，共相
dòu zhēng shì wáng chén lì qǔ shàn bǐ qiū wù yǐ fèng dà chén dà
斗争，恃王臣力，取善比丘物以奉大臣，大
chén dé yǐ chuán yǐ shàng wáng fó fǎ sēng wù yì fù rú shì shànnán
臣得已传以上王，佛法僧物亦复如是。善男
zǐ wáng yǔ dà chén jí è bǐ qiū fàn gēnběnzòng zuì yú rú shàngshuō
子，王与大臣及恶比丘犯根本罪。余如上说，
shì míngchū fā xīn pú sà fàn yú dì qī gēnběnzòng zuì
是名初发心菩萨犯于第七根本重罪。

fù cì shànnán zǐ wèi lái è shì chū fā xīn pú sà zào
“复次，善男子，未来恶世，初发心菩萨造
zuò zhū zá zhān tuó luó xíng wèi chà lì zhān tuó luó pó luó mén zhān tuó
作诸杂旃陀罗行，谓刹利旃陀罗、婆罗门旃陀
luó dà chén zhān tuó luó dà jiāng jūn zhān tuó luó pí shè zhān tuó luó
罗、大臣旃陀罗、大将军旃陀罗、毗舍旃陀罗、
shǒu tuó luó zhān tuó luó cǐ è bǐ qiū shì hù guó wáng jí dà chén lì
首陀罗旃陀罗。此恶比丘恃怙国王及大臣力，
zì yán zhì huì zì shì cái bǎo xíng yú bù shī qīng xì huǐ rǔ zhū shàn
自言智慧，自恃财宝，行于布施，轻戏毁辱诸善
bǐ qiū dòu zhēng nǎo luàn fǎ shuō fēi fǎ fēi fǎ shuō fǎ shě zhèng
比丘，斗争恼乱，法说非法，非法说法，舍正

jīng lǜ diāndǎo yì lùn duàn xué bō rě lí cí bēi xīn bú xìn rú lái
经律颠倒义论，断学般若离慈悲心，不信如来
suǒ shuō jīng diǎn qiǎo fāng biàn jiè wéi fǎ lì zhì lìng zhū qīng jìng shàn xíng
所说经典巧方便戒，违法立制，令诸清净善行
bǐ qiū fèi yú zuò chán dú sòng jīng diǎn wú kǔ nǎo zhě shēng qí kǔ nǎo
比丘废于坐禅、读诵经典，无苦恼者生其苦恼，
yǒu kǔ nǎo zhě fù lìng zēng zhǎng héng huái è xīn huài shàn wēi yí xíng
有苦恼者复令增长，恒怀恶心坏善威仪，行
zhù zuò wú wú fù shí jié huǐ jìn pò jiè shí fēi shā mén zì yán shā mén
住坐卧无复时节，毁禁破戒，实非沙门自言沙门，
shí fēi fàn hàng zì chēng fàn hàng bù jiě jīng diǎn wèi tā jiě shuō yāo
实非梵行自称梵行，不解经典为他解说，邀
zhì sì zhòng gòng yǎng gōng jìng shàn nán zǐ wáng yǔ dà chén jí è bǐ
致四众供养恭敬。善男子，王与大臣及恶比
qiū fàn gēn běn zuì yú rú shàng shuō shì míng chū fā xīn pú sà fàn yú
丘犯根本罪。余如上说，是名初发心菩萨犯于
dì bā gēn běn zhòng zuì shàn nán zǐ bǐ shàn bǐ qiū zuò chán sòng jīng
第八根本重罪。善男子，彼善比丘坐禅诵经，
jiē shì fó fǎ chū yào zhèng yīn shì shàng fú tián yòu shì rěn rǔ sān mèi
皆是佛法出要正因，是上福田，又是忍辱三昧
fǎ qì néng shuō miào fǎ chéng jiù zhòng shēng pò wú míng hēi àn
法器，能说妙法成就众生，破无明黑暗，
kāi shì jiān yǎn jì bá zhòng shēng fán nǎo yè è ruò bǐ nǎo luàn gù fàn
开世间眼，济拔众生烦恼业恶，若彼恼乱故犯
zhòng zuì shì shàn nán zǐ fàn bā gēn běn zhòng zuì zhě wèi néng shēn rù
重罪，是善男子犯八根本重罪者，未能深入
yú fó zhèng fǎ yǐ gōng dé zhì huì jí wēi shǎo gù
于佛正法，以功德智慧极微少故。

shàn nán zǐ shì chū fā xīn pú sà fàn cǐ bā gēn běn zhòng zuì
“善男子，是初发心菩萨犯此八根本重罪

yǐ xiān suǒ xiū xí yī qiè shàn gēn jiē xī shāo rán fàn bō luó yí lí
已，先所修习一切善根，皆悉烧然，犯波罗夷离
ān wěn chù shī rén tiān lè jí yǐ dà shèng jìng jiè zhī lè huài pú tí
安隐处，失人天乐及以大乘境界之乐，坏菩提
xīn duò yú è qù lún huí shēng sǐ lí shàn zhī shí shàn nán zǐ
心，堕于恶趣，轮回生死，离善知识。善男子，
shì xū kōng zàng pú sà mó hé sà xiàn zhǒng zhǒng xíng shì shēng qí tǔ
是虚空藏菩萨摩诃萨，现种种形示生其土，

huòxiànchà lì xíng huòxiàn pó luó ménxíng huòxiànshēngwénxíng huò
或现刹利形，或现婆罗门形，或现声闻形，或
xiàn pì zhī fó xíng nǎi zhì tóngnántóng nǚ děngxíng zài bǐ fàn zuì chū
现辟支佛形，乃至童男童女等形，在彼犯罪初
fā xīn pú sà qián ér wèishuō fǎ lìngshēngcán kuì jí dà jīng bù
发心菩萨前，而为说法，令生惭愧，极大惊怖，
yòujiào fā lù chàn huǐ chú zuì yǐ shànqiǎobiàn kāi shì shēnshēn wú
又教发露忏悔除罪，以善巧便，开示甚深无
shàngzhèngzhēn dà shèng zhī xíng sānmèi zǒng chí rěn rǔ zhī dì
上正真大乘之行、三昧、总持、忍辱之地，
shě zhū è qù dé bú tuì zhuǎn ā nòuduō luó sānmiǎosān pú tí xīn
舍诸恶趣，得不退转阿耨多罗三藐三菩提心，
jīng jìn xiū xíng liù bō luó mì dé lì jiān gù yóu rú jīn gāng nǎi zhì jí
精进修行六波罗蜜，得力坚固犹如金刚，乃至疾
dé wú shàng pú tí
得无上菩提。

yòushànnán zǐ xū kōngzàng pú sà mó hē sà ruò bú xiànshēn
“又善男子，虚空藏菩萨摩诃萨若不现身
zài qí rénqiánjiào fā lù zhě shì chū fā xīn pú sà yīng yú hòu yè
在其人前教发露者，是初发心菩萨，应于后夜，
hé zhǎng zhì xīn ér xiàngdōngfāng shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó
合掌至心，而向东方，烧坚黑沉水及多伽罗
xiāng qǐngmíngxīngyán míngxīng míngxīng chéng dà cí bēi rǔ
香，请明星言：‘明星！明星！成大慈悲！汝
jīn chūchūzhàoyán fú tí dà bēi hù wǒ kě wèi wǒ bái xū kōngzàng
今初出照阎浮提，大悲护我，可为我白虚空藏
pú sà mó hē sà yuàn yú mèngzhōng shì wǒ fāngbiàn fā lù chàn
菩萨摩诃萨，愿于梦中，示我方便，发露忏
huǐ fàn gēnběn zuì lìng dé dà shèngfāngbiàn zhì yǎn shànnán zǐ
悔犯根本罪，令得大乘方便智眼。’善男子，
bǐ chū fā xīn pú sà jí yú mèngzhōngmíngxiàngchū shí xū kōngzàng
彼初发心菩萨，即于梦中明相出时，虚空藏
pú sà mó hē sà suí qí suǒyìng ér wèixiànshēn yǐ zhū fāngbiàn
菩萨摩诃萨随其所应，而为现身，以诸方便，
lìng bǐ chū fā xīn pú sà yú suǒ fàn zuì shēnhuái jīng bù shì fāngbiàn
令彼初发心菩萨于所犯罪，深怀惊怖，示方便
zhì lìng bǐ pú sà fā lù chàn huǐ yú ā nòuduō luó sānmiǎosān pú
智，令彼菩萨发露忏悔，于阿耨多罗三藐三菩

tí xīn dé bú wàng sān mèi jiān zhù dà shèng jí dé mǎn zú liù bō
提心，得不忘三昧，坚住大乘，疾得满足六波
luó mì bù jiǔ chéng jiù yī qiè zhǒng zhì shàn nán zǐ bǐ xū kōng
罗蜜，不久成就一切种智。善男子，彼虚空
zàng pú sà mó hē sà yǒng měng ráo yì yī qiè zhòng shēng gù qí dǐng
藏菩萨摩诃萨，勇猛饶益一切众生故，其顶
shàng tè yǒu rú cǐ rú yì bǎo zhū fù yǐ wú liàng bǎi qiān shì jiā pí
上特有如此如意宝珠，复以无量百千释迦毗
láng qié bǎo ér wéi wéi rào bù yǔ yī qiè zhū pú sà děng shàn nán zǐ
楞伽宝而为围绕，不与一切诸菩萨等。善男子，
shì xū kōng zàng pú sà mó hē sà chéng jiù rú sī bù kě sī yì fāng
是虚空藏菩萨摩诃萨，成就如斯不可思议方
biàn zhì huì
便智慧。

fù cì shàn nán zǐ ruò yǒu zhòng shēng wén xū kōng zàng
“复次，善男子，若有众生，闻虚空藏
pú sà mó hē sà míng huò zào xíng xiàng huò shè gòng yǎng shì rén xiàn
菩萨摩诃萨名，或造形像，或设供养，是人现
shì wú zhū zāi huàn shuǐ bù néng piāo huǒ bù néng shāo dāo bù néng
世无诸灾患，水不能漂，火不能烧，刀不能
shāng dú bù néng zhòng rén jí fēi rén wú néng wéi hài yì wú líng
伤，毒不能中，人及非人无能为害，亦无圜
yǔ dào zéi yuàn jiā zhū è jí bìng jī kě zhī kǔ suí shòu
圜、盗贼、怨家、诸恶疾病、饥渴之苦，随寿
cháng duǎn bì wú yāo hèng lín mìng zhōng shí yǎn bú jiàn sè ěr bù
长短必无夭横。临命终时，眼不见色，耳不
wén shēng bí bù wén xiāng shé bù zhī wèi shēn bù jué chù shǒu
闻声，鼻不闻香，舌不知味，身不觉触，手
zú zhū gēn bù néng wéi yòng wéi yú wēi shí jí shēn wēn nuǎn shí xū
足诸根不能为用，唯余微识及身温暖。时，虚
kōng zàng pú sà mó hē sà suí bǐ zhòng shēng suǒ shì zhī shén ér xiàn
空藏菩萨摩诃萨，随彼众生所事之神，而现
qí shēn huò zhuàn lún shèng wáng shēn huò tí tóu lài zhā shēn huò pí
其身，或转轮圣王身，或提头赖吒身，或毗
shā mén shēn huò pí lóu lè jiā shēn huò pí lóu bó chā shēn huò yú
沙门身，或毗楼勒迦身，或毗楼博叉身，或余
tiān shēn huò lóng yè chā qián tà pó ā xiū luó jiā lóu luó
天身，或龙、夜叉、乾闥婆、阿修罗、迦楼罗、

jǐn nà luó mó hóu luó qié rén fēi rén děng shēn zài qí rén qián
紧那罗、摩睺罗伽、人、非人等身，在其人前
ér shuō jì yán
而说偈言：

sì shèng dì yì zhì zhě yīng guān
四圣谛义 智者应观

ruò jiě liǎo zhě néng lí shēng sǐ
若解了者 能离生死

shànnán zǐ shí bǐ zhòngshēng yú mìng lín zhōng jì jiàn
“善男子，时彼众生，于命临终，既见
qí xī suǒ shì zhī shén yòu wén wèi shuō rú cǐ yào jì jì zhōng zhī hòu
其昔所事之神，又闻为说如此要偈，既终之后，
bú duò è qù yīn sī lì gù sù miǎnshēng sǐ yòu shànnán zǐ
不堕恶趣，因斯力故，速免生死。又善男子，
ruò yǒu zhòngshēng xīn yào fó fǎ xū kōng zàng pú sà mó hē sà yú qí
若有众生，心乐佛法，虚空藏菩萨摩诃萨于其
lín zhōng ér xiàn fó xíng wèi shuō jì yán
临终，而现佛形，为说偈言：

fó zhì zhēn shí dù shēng sǐ hǎi
佛智真实 度生死海

sù qiú fó zhì dé jìn zhū kǔ
速求佛智 得尽诸苦

shànnán zǐ shí bǐ zhòngshēng dé jiàn fó shēn yòu wén
“善男子，时彼众生，得见佛身，又闻
cǐ jì zhì xīn guānchá huān xǐ yǒngyuè bù néng zì shèng mìng
此偈，至心观察，欢喜踊跃，不能自胜，命
zhōng zhī hòu dé shēng jìng guó yǒng bú gèng zài wǔ zhuó shì jiè cháng
终之后，得生净国，永不更在五浊世界，常
huò qīn jìn bǐ fó rú lái yòu wén miào fǎ bù jiǔ dāng dé ā nù duō
获亲近彼佛如来，又闻妙法，不久当得阿耨多
luó sān miǎo sān pú tí shànnán zǐ shì xū kōng zàng pú sà mó hē sà
罗三藐三菩提。善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，
suí bǐ zhòngshēng lín zhōng zhī shí yīng wén miào fǎ jí yīng jiàn sēng yì
随彼众生临终之时，应闻妙法及应见僧，亦
jiē pǔ shì shànnán zǐ shì xū kōng zàng pú sà mó hē sà chéng jiù
皆普示。善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，成就
rú cǐ bù kě sī yì fāng biàn zhì huì
如此不可思议方便智慧。

fù cì shànnán zǐ zhǒngzhǒngzhòngshēng yù dé sānmèi zì
“复次，善男子，种 种 众 生 欲得三昧自
zài zhī lì yīng yú hòu yè jìng zì xǐ yù zhuó xīn jié yī shāojiān
在之力，应于后夜，净自洗浴，著新洁衣，烧坚
hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng yú yī qiè zhòngshēng qǐ cí bēi xīn
黑沉水及多伽罗香，于一切众 生 起慈悲心，
xiàng yú dōngfāng zhì xīn hé zhǎng chēng xū kōngzàng pú sà míng
向于东 方，至心合 掌， 称 虚空 藏 菩萨 名，
ér zuò shì yán yì chí dà zhì xū kōngzàng dé dà cí bēi wéiyuàn shī
而作是言：‘忆持大智虚空 藏得大慈悲，唯 愿 施
wǒ bú wàng sānmèi jí biànshuō cǐ tuó luó ní yán
我 不 忘 三昧。’ 即 便 说 此陀罗尼言：

ōu lǒu mǔ lǒu nuò qí bó chā
毆（于后切）漏母。漏诺踰（去支切）。博叉（楚垢切）
dǐ lì suō wù tuó luó pó duǒ
底（都履切下皆同）隶。娑勿陀罗婆（涉可切）𩇛（都可切）
lì nài yè nài yè mó hē jiā lóu ní jiā ā nǒu bō yán
隶。奈夜奈夜。摩诃迦楼尼迦。阿菟（奴后切）播阎
pó xī mèi lì dǐ
（市盐切）婆（薄贺切下阎婆皆同）。悉寐（莫履切下皆同）栗底。
xī qié là yán pó xī mèi lì dǐ bá shé luó shé
西伽（巨左切）罗阎婆。悉寐栗底。跋（专葛切）阁逻阁。
pó xī mèi lì dǐ lú shè xī mèi lì dǐ ā pó zhē nài xī
婆悉寐栗底。卢舍悉寐栗底。阿婆（步可切）遮奈悉
mèi lì dǐ fú chǐ jù zhì xī mèi lì dǐ suō pó hē
寐栗底。浮侈（邪贺切）俱致悉寐栗底。娑婆呵

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí lìng bǐ
“善男子，是虚空 藏 菩萨摩诃萨，即令彼
rén dé yú sānmèi zì zài zhī lì
人得于三昧自在之力。

fù cì shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng yào yù dú sòng
“复次，善男子，若有众 生，乐欲读诵
zhǒngzhǒngshū lùn yù fú zhòngshēng suǒ wèi bǐ lùn huò shì fó shuō
种 种 书论，欲伏众 生。所谓彼论，或是佛说，
huò pú sà shuō huò shēngwénshuō huò shì rénshuō shì rén yīng yú hòu
或菩萨说，或声 闻说，或世人说。是人应于后
yè jìng zì xǐ yù zhuó xīn jié yī shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié
夜，净自洗浴，著新洁衣，烧坚黑沉水及多伽

luó xiāng yú yī qiè zhòngshēng qǐ cí bēi xīn xiàng yú dōngfāng zhì
罗香，于一切众 生起慈悲心，向于东方，至
xīn hé zhǎng chēng xū kōngzàng pú sà mó hē sà míng ér biànsòng cǐ
心合掌，称 虚空藏菩萨摩诃萨名，而便诵此
tuó luó ní zhòu
陀罗尼咒：

ā mí luó shé pí qián
阿祢（奴履切）逻阇鞞（步儿切下皆同）。铃（巨耽切）

fú suō shé pí yē pó nài shé pí bó cè suō mí
浮娑阇鞞。耶婆奈阇鞞。博厕（初器切）娑迷（莫隶切）。

bō zhā luó shé pí tā nài pó luó pí sà duō
波吒（张伽切）逻阇鞞。他奈婆逻鞞。萨（始达切）多

là qié luó ní xiū mó xiū mó
罗伽（巨佐切）逻泥（奴涕切）。休磨（武佐切下皆同）休磨。

mó hē qié lóu ní jiā suō pó hē
摩诃伽楼尼迦。娑婆呵

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí lìng bǐ
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，即令彼
rén dé yú yì chí bú wàng zhī lì
人得于忆持不忘之力。

shànnán zǐ ruò yǒuzhòngshēng yù rù dà hǎi yù wéishāng
“善男子，若有众 生欲入大海，欲为商
gǔ yù fú tāngyào ér qiú lì yàn yù tuō xì fù yù tuō jiā suǒ
贾，欲服汤药而求力验，欲脱系缚，欲脱枷锁，
yù qiú miǎntuō shū sòng cái wù ruò ài bié lí ruò yuàn zēng huì yù
欲求免脱输送财物，若爱别离，若怨憎会，欲
bì shuǐhuǒ yù bì dào zéi yù bì shī zǐ yù bì hǔ láng dú shé zhī
避水火，欲避盗贼，欲避师子，欲避虎狼毒蛇之
nàn yù miǎn jí bìng jī kě zhī huàn yù qiú zūn wèi yǒu rú shì děng
难，欲免疾病饥渴之患，欲求尊位，有如是等
zhū suǒ qiú yù chēng xū kōngzàng pú sà mó hē sà míng gōngjìng gòng
诸所求欲，称 虚空藏菩萨摩诃萨名，恭敬供
yǎng xū kōngzàng pú sà mó hē sà jiē lìng mǎnyuàn
养虚空藏菩萨摩诃萨，皆令满愿。

fù cì shànnán zǐ ruò yǒuwáng zǐ tānyào wáng wèi yù
“复次，善男子，若有王子贪乐王位，欲
xī guàndǐng dé zì zài lì yīng yú hòu yè jìng zì xǐ yù zhuó xīn
希灌顶得自在力，应于后夜，净自洗浴，著新

jié yī shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng yú yī qiè zhòngshēng
洁衣，烧坚黑沉水及多伽罗香，于一切众 生
qǐ cí bēi xīn xiàng yú dōngfāng zhì xīn hé zhǎng chēng xū kōngzàng
起慈悲心，向于东方，至心合掌，称 虚空藏
pú sà mó hē sà míng ér biànsòng cǐ tuó luó ní zhòu
菩萨摩诃萨名，而便诵此陀罗尼咒：

ā mí luó shé pí qián
阿祢（奴履切）逻阇鞞（步儿切下皆同）。铃（巨耽切）

fú shā shé pí yē pó nài shé pí bó cè pó mí
浮沙阇鞞。耶婆奈阇鞞。博厕（初器切）婆迷（莫隶切）。

bō zhā luó shé pí tā nài pó luó pí sà duō
波吒（张伽切）逻阇鞞。他奈婆逻鞞。萨（始达切）多

luó qié luó ní xiū mó xiū mó
逻伽（已佐切）逻泥（奴帝切）。休磨（武佐切下同）休磨。

mó hē jiā lóu ní jiā suō pó hē
摩诃迦楼尼迦。娑婆呵

shànnán zǐ shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà jiē lìng bǐ
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，皆令彼
rén dé mǎnsuǒyuàn
人得满所愿。

fù cì shànnán zǐ ruò yǒu pó luó ménzhòng yuànyào yù
“复次，善男子，若有婆罗门众，愿乐欲
dé dà pó luó ménchù fù yǒuzhòngshēng qiú zhǎngzhěchù huò jū shì
得大婆罗门处，复有众 生求长者处，或居士
chù huògōngqiǎochù huòduōwénchù huòwēi lì chù huò sī wéi
处，或工巧处，或多闻处，或威力处，或思惟
chù huò jiě tuōchù yīng yú hòu yè jìng zì xǐ yù zhuó xīn jié yī
处，或解脱处，应于后夜，净自洗浴，著新洁衣，

shāojiān hēi chénshuǐ jí duō qié luó xiāng yú yī qiè zhòngshēng qǐ cí
烧坚黑沉水及多伽罗香，于一切众 生起慈
bēi xīn xiàng yú dōngfāng zhì xīn hé zhǎng chēng xū kōngzàng pú
悲心，向于东方，至心合掌，称 虚空藏菩
sà mó hē sà míng ér zuò shì yán wéiyuàn shī wǒ dà cí bēi lì
萨摩诃萨名，而作是言：‘唯愿施我大慈悲力，

lìng wǒ suǒ qiú jí dé mǎn zú shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà
令我所求，疾得满足。’时，虚空藏菩萨摩诃萨

yǐ jìng tiān ěr wén bǐ qǐng yǐ suí qí suǒ yìng xiànzhǒngzhǒngxíng
以净天耳，闻彼请已，随其所应，现种种形，

ér wèishuō fǎ   lìng bǐ suǒyuàn   jiē dé mǎn zú
而为说法，令彼所愿，皆得满足。

shànnán zǐ   shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà   chéng jiù rú
“善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，成就如

shì bù kě sī yì fāngbiàn zhì huì   jiǔ yǐ dé rù fó gōng dé hǎi   shàn
是不可思议方便智慧，久已得入佛功德海。善

nán zǐ   dà hǎi zhī shuǐnǎi kě yǒurén néng zhī dī shù   wú néng cè liáng
男子，大海之水乃可有人能知滴数，无能测量

xū kōngzàng pú sà mó hē sà qiǎofāngbiàn zhì chéng jiù zhòngshēng zhī
虚空藏菩萨摩诃萨巧方便智成就众生之

xiànshù yě   yòushànnán zǐ   xū kōng zhī liàngshàng kě dé zhī   wú yǒu
限数也。又善男子，虚空之量尚可得知，无有

néng zhī xū kōngzàng pú sà mó hē sà suǒ kě chéngshú zhǒngzhǒngzhòng
能知虚空藏菩萨摩诃萨所可成熟种种众

shēng jí qí biànhuà   huòzuò fó xíng   huò pú sà xíng   pì zhī fó xíng
生及其变化，或作佛形，或菩萨形、辟支佛形，

huòshēngwénxíng   pó luó ménxíng   huòtóngnántóng nǚ xíng   nǎi zhì rén
或声闻形、婆罗门形，或童男童女形，乃至人

fēi rén dēngxíng   gè suí suǒyìng   huòlìng mù dǔ   huò shǐ mèngjiàn
非人等形，各随所应，或令目睹，或使梦见。

ruò yǒuzhòngshēng   lín mìngzhōng shí   wéichú zuì hòu jí wēi yī xī
若有众生，临命终时，唯除最后极微一息，

xiānzào è yè shāozhūshàngēn   dāngduò è qù   shì xū kōngzàng pú sà
先造恶业烧诸善根，当堕恶趣，是虚空藏菩萨

mó hē sà   jiē néng bá jì lìng dé ān lì tiānrén zhī lù   rú sī děng
摩诃萨，皆能拔济令得安立天人之路，如斯等

shì zhī biān jì zhě   shànnán zǐ   shì xū kōngzàng pú sà mó hē sà
事之边际者。善男子，是虚空藏菩萨摩诃萨，

chéng jiù rú cǐ bù kě sī yì qiǎofāngbiànzhě   fó gōng dé hǎi jiǔ yǐ
成就如此不可思议巧方便者，佛功德海久已

dé rù   shànnán zǐ   yǐ cǐ yuán gù dǐngshàng tè yǒu rú yì bǎozhū
得入。善男子，以此缘故顶上特有如意宝珠，

yǐ bǎiqiān shì jiā pí léngqiébǎo ér wéiwéirào   yǒu dà guāngmíng
以百千释迦毗楞伽宝而为围绕，有大光明。”

dāng yú rú lái shuō cǐ fǎ shí   yī qiè dà zhòng xiǎnshēng qí tè
当于如来说此法时，一切大众咸生奇特，

tàn wèicéngyǒu   jiē xī hé zhǎng   xiàng xū kōngzàng pú sà mó hē sà
叹未曾有，皆悉合掌，向虚空藏菩萨摩诃萨。

shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí cóngzuò qǐ piāntǎnyòujiān
时，虚空藏菩萨摩诃萨，即从座起，偏袒右肩，
cháng guì hé zhǎng ér bó fó yán shì zūn jīn cǐ shì jiè jù yú
长跪合掌，而白佛言：“世尊！今此世界具于
wǔ zhuózhòngshēng yú àn yún hé shì zūn néng yú qí zhōng shī zuò fó
五浊众生愚暗，云何世尊能于其中施作佛
shì
事？”

ěr shí shì zūngào xū kōngzàng pú sà mó hē sà yán shànnán
尔时，世尊告虚空藏菩萨摩诃萨言：“善男
zǐ rǔ jiàn xū kōng wú yǒutān yù wú chēn wú chī zì xìngqīng
子，汝见虚空，无有贪欲，无嗔无痴，自性清
jìng fēngchén àn zhàng yǐ wéi bú jìng jì chénglǎng yǐ jí jiàn rì
净，风尘暗障以为不净，既澄朗已，即见日
yuèxīngchén jí zhī chà nà luó pó shí shù shànnán zǐ rú lái jiǔ
月星辰，及知刹那罗婆时数。善男子，如来久
yú dì yī yì kōng yǐ dé zì zài jiàn yī qiè fǎ wú yǒutān yù chēn
于第一义空已得自在，见一切法无有贪欲、嗔
huì yú chī wú fù wú jiě zì xìngqīngjìng dàn yǐ zhòngshēng kè chén
恚、愚痴，无缚无解自性清净，但以众生客尘
fánǎo zhī suǒ fù zhàng bù néng jué wù rú lái cí bēi wèi cǐ děng gù
烦恼之所覆障，不能觉悟，如来慈悲为此等故
fāngbiànsuō fǎ ér wèi chéngduàn kè chénfánǎo kāi qí zhì yǎn shǐ
方便说法，而为除断客尘烦恼，开其智眼，使
jiàn rú lái jìng rì zhàomíng xiàn zài huò dǔ shēnshēnmiào fǎ sì niàn
见如来净日照明，现在获睹甚深妙法、四念
chù fǎ nǎi zhì bā shèngdào fǎ lìng zhū zhòngshēngjiàn lì ān zhù yòu
处法乃至八圣道法，令诸众生建立安住，又
lìng jí fā ā nòuduōluó sānmiǎosān pú tí xīn dé dà cí bēi nǎi zhì
令疾发阿耨多罗三藐三菩提心，得大慈悲，乃至
jù zú shí bā bú gòng fǎ chéng yī qiè zhǒng zhì shànnán zǐ rú
具足十八不共法，成一切种智。善男子，如
lái chū shì zé néng chéngshú zhū pú sà zhòng jí yǐ yuánjué shēngwén
来出世则能成熟诸菩萨众，及以缘觉、声闻
zhī zhòng shànnán zǐ jīn shì xū kōngwéi yǐ yú yǎn wéi yǐ yǎn shí
之众。善男子，今是虚空为倚于眼，为倚眼识，
wéi yǐ yǎnchù ér dé zhù yé
为倚眼触而得住耶？”

xū kōngzàng pú sà mó hē sà bó fó yán fú yě shì zūn
虚空藏菩萨摩诃萨白佛言：“不也，世尊。”

fó yán shànnán zǐ wéi shì nèi qǐ yǎnchù zhī yuánshēng bǐ
佛言：“善男子，为是内起眼触之缘生彼
sānshòu ér yǐ kōng yé
三受而倚空耶？”

xū kōngzàng pú sà bó fó yán fú yě shì zūn
虚空藏菩萨白佛言：“不也，世尊。”

fó yán shànnán zǐ ěr bí shé shēn yì yì fù
佛言：“善男子，耳、鼻、舌、身、意亦复
rú shì
如是。”

fó yán shànnán zǐ zhòngshēng jīn zhě wéi yǐ yú kōng wéi
佛言：“善男子，众生今者为倚于空，为
shì xū kōng yǐ yú zhòngshēng
是虚空倚于众生？”

xū kōngzàng pú sà bó fó yán shì zūn gè gè xiāng yǐ hù
虚空藏菩萨白佛言：“世尊，各各相倚，互
zuò jìng jiè yòu fù gè gè bù wéi jìng jiè yī qiè zhū fǎ jiē xī kōng jì
作境界，又复各各不为境界，一切诸法皆悉空寂，
yī qiè zhū fǎ jiē xī xū jiǎ yī qiè zhū fǎ jiē yī rú jí yǐ shí jì
一切诸法皆悉虚假，一切诸法皆依如及以实际。

shì zūn yóu rú xū kōng wú huài wú chéng wú yì xiǎng fēn bié wú dòng
世尊，犹如虚空无坏无成，无忆想分别，无动
wú yáo wú ài wú zēng wú yá wú zhǒng zǐ wú guǒ wú yè wú bào
无摇，无爱无憎，无芽无种子，无果无业无报
lí yú wén zì shì zūn yī qiè zhū fǎ yì fù rú shì pú sà ruò zhī
离于文字。世尊，一切诸法亦复如是。菩萨若知
cǐ zhě shì míngshàn zhī zhū fǎ zhī xìng dé wú shēng rěn
此者，是名善知诸法之性得无生忍。”

ěr shí xū kōngzàng pú sà mó hē sà jí shuō tuó luó ní yán
尔时，虚空藏菩萨摩诃萨即说陀罗尼言：

ā nǒu nài ā bì pó luó shé
阿菟（奴侯切）柰阿婢（夫者切）婆（薄贺切）逻阇（市
mó nǒu chā yè shì nài shì nài shé nài
夜切）。摩（莫可切）菟（奴后切）叉夜。视柰视柰。阇柰
pí mó móu ní hē là ā nài yè pō
毗（夫尼切）磨（武佐切下皆同）。牟尼呵罗。阿柰夜。颇

luó jiù hē jiē pó mí
逻 (力可切下同) 臼呵 (乎贺切) . 揭 (巨渴切) 婆祢 (奴履切)

pó sǒu pí nài yè sǒu shè shè pó shè nài
婆 (薄贺切) . 藐毗 (薄履切下同) 柰夜。藐舍舍婆。舍柰

mó shè nài duō tuō mó nài mò dōu fàn pí
磨. 舍柰頡 (都可切下皆同) 他 (吐贺切) . 磨柰末兜梵. 毗

shā shè mó zhī duǒ nài zhǐ lí shè ān fù sēngshū
沙 (所贺切) 舍磨. 支頡奈. 枳黎舍菴复 (扶豆切) . 僧输

shā ní suō pó hē
沙 (疎马切) 泥 (奴滹切) 。 娑婆呵

ěr shí shì zūngào xū kōngzàng pú sà mó hē sà yán shàn zāi
尔时, 世尊告虚空藏菩萨摩诃萨言: “善哉!

shàn zāi rǔ jīn shuō cǐ wú jìn xiáng fú shī zǐ fèn xùn tuó luó ní yī
善哉! 汝今说此无尽降伏师子奋迅陀罗尼, 一

qiè zhòngshēng lín mìngzhōng shí zuì hòushén shí yǒuzhòngfán nǎo
切众 生, 临命 终时, 最后神识, 有重 烦恼

zhàng jí zhòng è yè cǐ tuó luó ní xī néngshāorán lìng dé wǎng
障 及 重 恶业, 此陀罗尼悉能 烧然, 令得 往

shēngqīngjìng fó guó shànnán zǐ rǔ jīn shànnéng yǐ cǐ chéngshú wú
生 清静佛国。善男子, 汝今善 能以此 成 熟无

liàngzhòngshēng yòunéngchéngshú wú liàng fó chà cūnguó chéng yì
量众 生, 又能 成 熟无量佛刹、村国、城 邑

yī qiè zhòngshēng yòu suǐ suǒ yìng xiàn zhǒng zhǒng xíng yòu suǐ qí gēnshuō
一切众 生, 又随所应现 种 种 形, 又随其根说

zhǒngzhǒng fǎ huò wèi yǎnshuō dà shèng jīng diǎn kāi shēn fǎ mén ruò
种 种 法, 或为演说大 乘 经典, 开深法门。若

shā mén zhān tuó luó pó luó mén zhān tuó luó chà lì zhān tuó luó pí
沙门旃陀罗、婆罗门旃陀罗、刹利旃陀罗、毗

shè zhān tuó luó shǒu tuó luó zhān tuó luó cǐ zhū rén děng suǒ fàn zhòng
舍旃陀罗、首陀罗旃陀罗, 此诸人等所犯 重

zuì yǐ yīn rǔ gù xī dé shāorán jīn yú shàn fǎ jiàn lì zēngzhǎng
罪, 以因汝故, 悉得烧然, 今于善法建立增 长。”

ěr shí shì zūn ér shuō jì yán
尔时, 世尊而说偈言:

zhòngshēng zhū tānzhēng jiē yīn zhū gēn qǐ
众 生 诸贪诤 皆因诸根起

ruò néng shè zhū gēn jí dé yú jiě tuō
若 能 摄 诸 根 疾得于解脱

ěr shí rú lái shuō cǐ jīng yǐ yǒu shí qiānrén tiān dé wú shēng
尔时，如来说此经已，有十千人天得无生

fǎ rěn wú liàng rén tiān dé zhū sān mèi yòu wú liàng rén tiān dé tuó luó ní
法忍，无量人天得诸三昧，又无量人天得陀罗尼，

yòu wú liàng rén tiān dǎi dé rěn rǔ yòu wú liàng rén tiān yú shí dì zhōng gè
又无量人天逮得忍辱，又无量人天于十地中各

dé zēng jìn
得增进。

ěr shí shì zūngào ā nán jí mí lè pú sà mó hē sà yán rǔ
尔时，世尊告阿难及弥勒菩萨摩诃萨言：“汝

děng yīng dāng gōng jìng fèng chí cǐ jīng
等应当恭敬奉持此经。”

ěr shí ā nán jí mí lè pú sà jí cóng zuò qǐ piān tǎn yòu
尔时，阿难及弥勒菩萨，即从座起，偏袒右

jiān cháng guì hé zhǎng bó fó yán shì zūn cǐ miào jīng diǎn wǒ yǐ
肩，长跪合掌白佛言：“世尊，此妙经典我已

shòu chí dāng hé míng cǐ jīng
受持，当何名此经？”

fó yán shàn nán zǐ cǐ jīng míng chàn huǐ jìn yī qiè zuì tuó
佛言：“善男子，此经名《忏悔尽一切罪陀

luó ní jīng yì míng bù kě sī yì fāng biàn zhì jiù jì yī qiè zhòng
罗尼经》，亦名《不可思议方便智救济一切众

shēng jīng yì míng néng mǎn yī qiè zhòng shēng suǒ yuàn rú rú yì bǎo
生经》，亦名《能满一切众生所愿如如意宝

zhū jīng yì míng xū kōng zàng pú sà jīng rú shì fèng xíng ā
珠经》，亦名《虚空藏菩萨经》，如是奉行。阿

nán dāng zhī ruò yǒu shàn nán zǐ shàn nǚ rén jiǔ fā ā nòu duō luó
难当知，若有善男子、善女人，久发阿耨多罗

sān miǎo sān pú tí xīn yú wú liàng bǎi qiān ā sēng qí jié xiū xíng liù bō
三藐三菩提心，于无量百千阿僧祇劫修行六波

luó mì yú shí fāng shì jiè yī qiè fó suǒ zhòng zhòng gòng yǎng nǎi zhì
罗蜜，于十方世界一切佛所种种供养，乃至

mǎn wú liàng ā sēng qí héng hé shā jié bù rú yǒu rén dú sòng shū xiě
满无量阿僧祇恒河沙劫，不如有人读诵书写、

wèi rén jiě shuō xū kōng zàng pú sà jīng jí chí míng hào bǐ qián gōng
为人解说《虚空藏菩萨经》及持名号，比前功

dé bǎi fēn qiān fēn bǎi qiān wàn yì fēn bù jí qí yī suàn shù
德，百分、千分、百千万亿分不及其一，算数

pì lèi suǒ bù néng zhī
譬类所不能知。”

ěr shí ā nán jí mí lì pú sà bó fó yán shì zūn wǒ dāng
尔时，阿难及弥勒菩萨白佛言：“世尊，我当
rú shì fèng chí
如是奉持。”

shí zhū dà zhòng wén fó suǒ shuō huān xǐ yǒng yuè yǐ zhū gòng
时，诸大众闻佛所说，欢喜踊跃，以诸供
jù gòng yǎng yú fó
具，供养于佛。

《虚空藏菩萨经》卷终

● 结诵仪

bǔ quē zhēn yán
补阙真言

ná mó hē là dá nà duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù zhù
南无喝啰怛那. 哆罗夜耶. 佉啰佉啰. 俱住俱住.
mó là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá nà hōng pō mò ná
摩啰摩啰. 虎啰. 吽. 贺贺. 苏怛那. 吽. 泼抹拏.
suō pó hē
娑婆诃. (三遍)

bǔ quē yuán mǎn zhēn yán
补阙圆满真言

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵. 呼嚧呼嚧. 社曳穆契. 娑诃. (三遍)

pǔ huí xiàng zhēn yán
普回向真言

ōng suō mó là suō mó là mǐ mó nǎng sà pó hē mó hē zhuó jiā
唵. 娑麼啰. 娑麼啰. 弭麼曩. 萨婆诃. 摩诃斫迦
luó wá hōng
啰嚩吽. (三遍)

ná mó běn shī shì jiā móu ní fó
南无本师释迦牟尼佛（合掌三称）

ná mó xū kōngzàng pú sà mó hē sà
南无虚空藏菩萨摩诃萨（合掌三称）

huíxiàng jì
回向偈

（一遍）

sòngjīng gōng dé shū shèng hòng wú biān shèng fú jiē huí xiàng
诵经功德殊胜行 无边胜福皆回向
pǔ yuàn chén nì zhū yǒu qíng sù wǎng wú liàngguāng fó chà
普愿沉溺诸有情 速往无量光佛刹
shí fāng sān shì yí qiè fó yí qiè pú sà mó hē sà
十方三世一切佛 一切菩萨摩诃萨
mó hē bō rě bō luó mì
摩诃般若波罗蜜

huíxiàng jì
回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德 庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn xià jì sān tú kǔ
上报四重恩 下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě xī fā pú tí xīn
若有见闻者 悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn tóngshēng jí lè guó
尽此一报身 同生极乐国

sān guī yī
三皈依

(一遍)

zì guī yī fó dāngyuànzhòngshēng tǐ jiě dà dào fā wú
自皈依佛，当愿众生，体解大道，发无
shàng xīn zì guī yī fǎ dāngyuànzhòngshēng shēn rù jīng zàng
上心；自皈依法，当愿众生，深入经藏，
zhì huì rú hǎi zì guī yī sēng dāngyuànzhòngshēng tǒng lǐ dà zhòng
智慧如海；自皈依僧，当愿众生，统理大众，
yī qiè wú ài hé nán shèng zhòng
一切无碍。和南圣众。

此咒置经书中可灭误跨之罪

南无护法韦驮尊天菩萨

